

"OD BOJA DO ZMAGE"!

"KDOR NE MISLI SVOBODNO, SE NE MORE BORITI ZA SVOBODO"!

Štev. 24.

Chicago, Ill., 14. junija 1907.

Leto VI.

NAŠE TOŽBE.

V torek 10. t. m. je bila porota zveznega sodišča (U. S. District court) v slučaju obsodbe M. V. Konde in J. Kaker-a pred sodnikom Landisom izbrana. Državno pravdnikstvo in sodnik Landis sta porotnike *podučila o dolžnosti in "pravica"* državljanov napram postavi Zed. držav, nato sta pa zagovornika Konde, Goeting in Klein, porotnike vzela v ekseminacijo: o njih sposobnostih v slučaju predležee obsodbe.

Na željo Kondovega zagovornika Goetinga, so bili štirje porotniki odpuščeni, na njih mesto pa nastavljeni ostali, ki jih je imelo sodišče v rezervi.

Omenimo naj, da je drž. pravdnikstvo še predno se je prešlo k argumentaciji, poučilo poroto glede stvari same.

Nato se je prešlo k zaslišanju prič. Prva priča na strani državnega pravdnika je bil vposlenec pooblaščen odpošiljatev poštnega oddelka na *Pilsen Station*. Povedal je, da je bila pošiljatev registrirana in da se spominja vzetja, kar znači njegov podpis na receptu. Na upravljanje zagovornika, ali se nespominja, kdo bi bil tisti, ki je prinesel zavitek na pošto, je odgovoril, da se ne spominja. Tudi če je bil zavitek poslan na željo ali prostovoljno na adresata, ni znano.

Goeting, zagovornik tožencea je vzel zavitek v roke in pokazal, sodniku, da je ovitek na obeh koncih prost, odprt, in da vsled tega ni mogoče trditi, da je bila omenjena brošura t. j. "Žrtve razner" v tem zavitku.

Druga priča je bil tisti, ki je prejel registrirani zavitek, v katerem naj bi bila rečena brošura. Mož je iz Joliet, in ker ni zmožen angleščine, je za njega tolmačil, po prigovarjanju zagovornika Goetinga g. A. Tornan. Na upravljanje, če je on naročil knjigo, je izjavil, da ne, niti kdo drugi — meni, jo v njegovi hiši ni naročil. Kako je prišla knjiga k njemu po pošti, si ne ve tolmačiti.

"Ali veste, da je to tista knjiga, ki ste jo takrat prelieli po pošti?" je prašal zagovornik Goeting pričo "Jes, ravno tako je in mislim, da je to tista; kajti ravno tako branje je v nji."

"Ali ste čitali to knjigo?" je prašal zagovornik znova pričo.

"Nevem, če je to ravno tista, ampak ravno tako branje je v nji in tak naslov ima knjiga."

Torej vi niste sigurni, da ste prelieli to knjigo ali da ste jo čitali?" "Ravno tako je bila," je bil odgovor.

Tretja priča je bil superintendent second class mail. Njegov enotni je se naslanjal največ na vsebinske brošure, ki je bila omenjena v oglašju "Glas Svobode". V to je imel tozadevni prevod v angleščini, ki pa ni prišel do prečitavanja, ker zagovornik Goeting sploh ni dopustil, da bi se situacija obravnave obrnila na drugo fazo.

Pred očmi je imel le, da je cela inkriminacija kalkulatивно spekulacijskega značaja nasprotujočih si strank in da je smatrati celo zadevo konspiraciji, da bi s *postaviti bičem* v senci hipokritične denuncije dobili ceneno igro.

Ker je stvar predvsem bolj tehniške kakovosti, si je zagovornik Goeting pridržal pred očmi le obojestransko kakovosti in ne kolikovitosti prestopka postav glede ne pravnih spisov.

Goeting je v svoji juristični praksi predvsem psiholog in zatek tehnostategike človeških čustev in vtiskov.

Poleg teh lastnosti pa ima še eno dobro lastnost — in ta je, da je odkrit sovražnik nazadnjaških idej.

Sodba se je v torek preločila in se jna nadaljevati v sredo. Kakor hitro bo sojen Konda, pride na vrsto J. Kaker.

O izidu obeh tožb prinesemo prihodnjič v obsežni obliki. Omenimo naj še, da se za ta proces zanimajo razni svobodomiselnih Čehi, ki bi v slučaju, da je eden ali drugi obsojen na denarno globo, radi založili denar v to.

— Pozneje.

Porota je spoznala v sredo 11. t. m. M. V. Kondo krivim. Sedaj preostane le še, da obsodbo izreče sodnik Landis, ki jo je pravzaprav že itak izrekel predno je stvar prišla pred poroto.

Čuditi se temu nam ni treba, saj so nam iz izkušenj drugih poznati kruti paragrafi, posebno, kjer ni politične zaslonbe v taki smeri, kot napr. pri "finih" lopovih.

Kondov zagovornik je takoj po razglasu porotne obsodbe udaril priziv na najvišje zvezno sodišče (U. S. Supreme court, od koder je pričakovati definitivnega izreka.

Obravnava J. Kaker-a pride narvsto v četrtek 12. t. m.

RESOLUCIJA

slovenskih rudarjev pri Eveleth
Miners' Union št. 47 W. F.
of M. v Eveleth, Minn.

Mi slovenski rudarji in člani organizacije Eveleth Miners' Union št. 47 Western Federation of Miners smo na svojem zadnjem zborovanju sklenili izjaviti sledeče:

1. Enoglasno protestiramo, proti nasilnemu kapitalističnemu postopanju napram našim bratom Moyera, Haywooda in Pettibona, katere so v noči dne 17. feb. 1906 siloma odtrgali od njih družin in jih "kidanjali" v daljno državo Idaho, kjer se še zdaj nahajajo;

2. najstrožje obsojamo besede predsednika Roosevelta, s katerimi je naše brate Moyera, Haywooda in Pettibona nazval "nezaželjenim državljanom";

3. najstrožje obsojamo hudobna kapitalistična obrekovanja, da je bil brat Moyer leta 1886 obsojen na eno leto v jolietko kaznilnico radi tatvine. Dokazano je namreč, da je Moyer l. 1886 delal v južni Dakoti;

4. Dalje enoglasno protestiramo proti kapitalistom in njih zavezniškom na zapadu, kateri lovijo krivične dokaze, da bi tem lažje spravili ob življenje tri nedolžne sodruge, kojih edini zločin je: *ljubezen in zvestoba do delavskega stanu*;

5. enoglasno najstrožje obsojamo in obenem izrekamo svoje zaničevanje nad onimi špicelnimi in tihotapei, ki se štelijo v naše organizacije, točijo hinavske solze nad delavci, pri tem pa služijo in dekretirajo krvoželjnemu kapitalistom; kateri mečejo vrh okoli vratu naših bratov in posnemajo ledeča Iskarjota, ki je nedolžnega Kristusa prodal za 30 srebrnikov;

6. mi slovenski delavci in člani Zvezde Rudarske Zveze (Western Federation of Miners) zahtevamo pošteno in nepristransko obravnavo in končno svobodo našim bratom, da se zamorejo povrniti na svoj dom, od katerega so oddaljeni že štirinajst pretečenih mesecev.

Odbor Rudarske Zveze:

Frank Hribernik
Frank Masera,
John Ražane,
John Lavriša,
Frank Skarza.

Razgled po svetu.

RUSIJA.

— Iz Odesse se javlja, da je vsled strahu pred teroristi prošlo 40 policajev, 10 podinspektorjev in 5 inspektorjev za prestavljenje ali pa odstop. Oblasti so prošnjo odklonile in prosilcem obljubile dvojno plačo.

— Na Kamenoostrovskem prostektu sta dva terorista napadla blagajničarja neke velike prodajalnice, katerega sta dvakrat zabodla in mu odvzela \$2.500. Denar je bil namenjen za izplačanje vslužbenec.

Pozneje poročilo pravi, da postajajo teroristi čedalje bolj živahni in dan na dan se vrše politični umori. Sedaj se je zvedelo, da se je v minoem tednu vršilo v palači generalnega gubernatorja misteriozno streljanje. Ko se je v palači vršil koncert, počila sta dva strela in med navzočimi je nastala velika panika. Da pomiri goste, je gubernator izjavil, da se je nekemu stražarju na strehi slučajno sprožila puška in da se je lahko ranil. Njegovim besedam seveda ni nihče verjel, kajti čez malo časa so policaji obkolili hišo, ker smatrali so, da se gre za terorističen napad. Od dne do dne vre v Rusiji.

AVSTRO-OGRSKA.

— V soboto dne 8. junija je avstrijski cesar Franc Jožef praznoval štiridesetletnico, odkar je bil kronan za ogerskega kralja. Cesar je imel ob tej priliki v glavno mesto ogerskega kraljestva s svojim spremstvom slovesen vhod. Mesto je bilo svečano okinčano, in po ulicah, koder se je kralj vozil, so vihrale zastave in bilo prirejenih nebroj slavolokov. Na tisoče in tisoče ljudstva je kralja oduševljeno pozdravljalo z "Eljen" klici, ko se je peljal v kraljevski grad. A prišlo je tudi do političnih demonstracij. Iz množice so se slišale energične zahteve po uvedbi splošne volilne pravice, katere na Ogerskem še nimajo. Stijajna zmaga avstrijske socialistične stranke pri zadnjih državnozbornih volitvah je vzbudila duhove tudi na Ogerskem, da se bo čim dalje glasneje slišala zahteva po splošnem volilnem pravu. Do kakih izgrezov ni prišlo, ker je policija zadušila vsak nemir že v kal, vendar pa so delavci pripravili večer demonstracijo pred palačami raznih ministrov in hrupno zahtevali in kričali, da naj odstopijo.

V Budapešti, glavnem mestu Ogrske, kjer bi se imele vršiti velike "parade" na rovaš 40letnici cesarjevega kraljevanja — ni opaziti nobenih pomembnejših iluminacij, ki bi izražale radost dinastiji. Na tihem se ugrablje marsikaj. Nedvomno je, da je prestolonaslednik Franc Ferdinand, ki se je mudil tam, sam čutil nekaj, kar se danes ali jutri lahko zgodi — Zato je takoj po cerkvenih ceremonijah zapustil Budapešt in zginil.

FRANCOSKO.

Na Francoskem se gibljejo vinogradski delavci in to je vladi zelo neljubo.

Vsa ta gibanja pomenijo vse-kakor nekaj več kot le nedolžne demonstracije; so nekatere revolte in nosijo na sebi znak meščanske vojne, dasi ni potreba, da bi človek pričakoval krvolitja. Kmetje in z njimi simpatizirajoče privatno uradništvo je nastopilo proti vladi pasivno rezistenco, in to je vladi mnogo manj všeč, kakor če

bi oba elementa nastopila v rabukah, kjer bi jih lahko vojaštvo ukrotilo.

Povod rezistenci, ki pomeni odtegnitev davčnim dolžnostim napram državi — je dala država sama.

Vinogradniki na južnem Francoskem pridelajo namreč vina v veliki meri, pa ga vsled konkurence ponarejenega vina ne morejo razpečati v denar. Pred časom pa je bil sprejet zakon, ki prepoveduje ponarejenemu vinu trg.

Postava gre tu na roke vinogradnikom, zboljšati njih gospodarski položaj. Vlada pa se ni ozirala za uveljavljenje dotičnega zakona in je mirno pustila ponarejena vina na trgu.

Vlada hoče to pasivno rezistenco siloma oslabiti in skozi svoje "eksekutorje" upeljati rubljenje, toda vsa županstva po vaseh so na strani vinogradnikov. Vlada je brezmočna. Pričakovati je nadaljnjih ukrepov od strani države — in istotako nadaljnjih pasivnih protinastopov od strani vinogradnikov in njih privrženec.

Čuden dvboj.

Dr. Kazimir Pfyffer, dobroznani jurist in državnik v Lucernu, je bil nekoč povabljen na dvboj s samokresom.

Pfyffer je vzel poziv naznanje z najstrožjimi pogoji: — "da mora eden od nju ležati!" Sekundanti so bili odbrani, čas in prostor določen. Nasprotnik pride ob določenem času, kakor rečeno. Kazimir Pfyffer.

ja pa ni bilo na lice mesta.

Po eni uri čakanja se podajo sekundantje na njegov dom, kjer ga najdejo umirno spečega v postelji. Na njih upravljanje, kaj naj bi to pomenilo, jim je mirno odgovoril: moj pogoj je bil, da mora eden ležati in zato sem hotel jaz ležati. Nasprotnik je bil osramočen, Dr. Pfyfferja popularnost pa je rasla od dne do dne.

Bliska se.

Pred nami leži več vrst naslovnih imen, časnikov, ki so si stavili nalogo: stopiti med nezavedno maso in jo pripraviti do volje, spoznavati svojo moč, svoj um. Pred leti je človek zaman iskal teh časnikov, teh drobtin, ki danes mamijo duševno zaspanost in vspodbujajo misel.

Kjer pred leti niti misliti ni bilo na izdajanje lista, se danes ponasajo z njim. In to daje poguma vsem, ki se bore v potu svojega obraza za kruh in duševno neodvisnost. — Ne bo dolgo, ko bo grmel...

Seja S. S. O. z dne 12. jun.

Po kratki debati se sklene, da se objavi v ameriških dnevnikih raznih narodov preganjanje slovenskih svobodomislecev v Ameriki, da bodo tudi drugi narodi vedeli, kako klerikalna svojat zadržuje in tlačijo slovenski narod na poti napredku in kulturi.

Na prihodnji seji se ima predložiti načrt pravil v posvetovanje.

Nadalje se imajo vsaki teden priobčiti v "Glas Svobode" vsi troški in dohodki ter zapisnik.

Odbor.

Socialistični glasovi v Avstriji.

Naslednje število glasov s pridatkom vseh glasov oddanih je dobila avstrijska socialna demokracija v volilni borbi dne 14. in 23. maja:

Dežela:	Skup. gl.	soe. gl.	%
Češko	1.077.548	444.433	41,3
Srednjeavstrijsko	607.763	180.952	29,7
Moravsko	463.278	144.832	31,2
Štajarsko	216.100	48.320	22,4
Gornjeavstrijsko	167.723	21.568	12,8
Slezka	150.049	55.229	46,4
Tirolska	119.175	16.089	10,7
Bukovina	112.213	4.561	4,0
Kranjska	70.082	5.030	7,2
Koroška	54.251	13.153	24,2
Istrija	55.920	4.202	7,5
Goriško in Gradiška	41.004	3.245	7,9
Salzburška	39.093	7.458	19,0
Voralberska	34.248	1.977	5,8
Trst in okolica	28.062	9.448	33,8
Skupaj	3.236.509	960.393	29,7

Po različnosti narodov, ki jih ima Avstrija, se dele soc. glasovi takole:

Nemci	511.760	Poljaki	13.377
Čehi	399.287	Slovaki	12.605
Talijani	22.518	Rumunci	860

K zgorajšni tabeli spada še 45.196 soc. glasov, ki so bili oddani v Galiciji pa še niso prišli ostočasno v rekord. S temi glasovi je dobila soc. stranka v Avstriji 1.005.593 glasov.

Če primerjamo zadnje državnozbornske volitve v Avstriji z onimi pred temi, tedaj moramo priznati, da je socialistična ideja v Avstriji dobila svoja tla, na katera lahko zida. Obžalovanja vredno je naposled le, da stoji naša Kranjska percentuelno tako osamljena v primiru soc. glasov z drugimi deželami. Seveda, vzroke neuspehom lahko zapopade vsakisti, ki naše klaverne razmere v domovini pozna. In ti imajo zopet svoje vzroke.

Eden prvih vzrokov je, ker ima klerikalizem tako mogočno zaslonbo pri takozv. izvrševalnih faktorjih notranje uprave, — in drugi vzrok, ki sledi iz prvega je, da se slov. inteligencija premalo briga za stvarno delo, ki bi onemogočevalo nazadnjaškemu poplavu pot.

Vse je tako detajlirano, da išče le posameznik zadostila, ne oziraje se, kako se zadoščenje soglašja z narodom, v katerem človek živi in rad o njemu govori. In v tem tihem hrepenenju notranjega zadoščenja posameznikov prihajajo žalostni trenutki, — pride čas, ki pusti ravno spričevalo duševnega gospodarstva naših slovenskih inteligentov.

Na devinski skali.

Zgodovinska povest.

Tretji del.

(Nadaljevanje.)

II.

Juri se obeda ni udeležil. Po kratkem pogovoru z Nikolajem Rogonjo je pihel v samostan, kjer je bil prenočil s Hasanom. Rogonja je bil izpolnil dobljeno naročilo. Govoril je z Dominikom in drugimi menihi, ujel pač to in ono, a jasnega in določnega ni vedel ničesar povedati.

Hasan je bil srečnejši. Vohunil je neutrudno in iztaknil toliko sumljivih stvari, da Juri ni več dvomil, da se pripravljajo veliko izdajstvo in da ga hočejo njegovi sovražniki napasti vzhic dogovoru, da bo med njimi mir, dokler ne bo končana vsa teška stvarnost.

Hasanu je Juri ukazal, naj obvesti devinske viteze, da se pripravijo za vse slučaje, sam pa je šel v mestno hišo in poklical grofa Majnharda in Otona Vipavskega na nujen in zaupen pogovor. Ko sta se Majnhard in Oton odstranila od obeda, je vladala med udeležniki že tako dobra volja, da ju nihče ni pogrešal.

"Kaj posebnega se je zgodilo, da nas tako nujno kličete na zaupen pogovor," je uprašal Majnhard, ko je vstopil v sobo, kjer je čakal Juri. "Zgodilo se ni še ničesar," je tiho odgovoril Juri in težko položil roko na mizo, "ali gotovo je, da so naše dežele izgubljene in da sta vidva izdajalca."

Majnhard in Oton sta se pri Jurjevih besedah zganila. Oton je povsili oči, pa tudi Majnhard ni mogel vzdržati plamtečih pogledov Jurjevih.

"Za te besede namna bodele dali kot plemenitaš zadoščenje, kot vladar pa ste dolžni, da jih pojasnite."

"Zadoščenje Vama dam, kadar hočeta, pojasnilo pa vpricho furianskih in goriških velikašev, ki ste jih sklicali v Čedad. Ali sta zadovoljna s tem?"

"Ne," je odgovoril Oton Vipavski. "Sploh pa od Vas ne potrebujem pojasnila, marveč samo zahtevam ali zadoščenja ali da prosite odpuščanja!"

"In tudi odloga ne daste toliko dni, da se zbero velikaši," je vprašal Juri in je položil roko na svoj meč, a grof Majnhard je planil med Jurja in Otona in ju ločil.

"Shod velikašev je poputrnjem. Dotlej počakava in tedaj, Juri Devinski, boš moral dati zadoščenje."

Razgovor med Jurjem, Majnhardom in Otonom je bil še jako buren, a obveljalo je vendar, da mora Juri na zboru velikašev pojasniti svoje obdolžitve in potem šele dati zadoščenja. Potem so se vsi trije razšli.

Oton Vipavski je prišedši domov, dal poklicati menih Dominika. Sprejel ga je z največjim spoštovanjem kakor kakega škofa in sam osebno zaklenil vrata.

"Moj oče," je dejal Oton Vipavski, "velike moje žrtve v blagor sv. cerkve ne bodo ničesar koristile in kar sem storil v korist sv. cerkve, se vse obrača proti meni."

"Da, Oton Vipavski," je dejal menih, "polovičarske žrtve ne koristijo nikdar dosti in kar kdo iz osebnih namenov stori a le navidezno za cerkev, v resnici pa samo zase, to se vsled nebeške nevolje navadno izjalovi."

"Mislim, da bi bil oglejski patrijarh z menoj lahko zadovoljen. Kar je zahteval, sem vse storil, vedno in povsod sem pospeševal njegove politične namene. Kaj sem moral slišati sako radi tega, ker sem mu izročil Mihaela Galengana, četudi sem se pri tem skril za njegovega vladarja?"

"Ali ni to bila Vaša dolžnost? Ali ne ukazuje cerkev, da mora vsakdo prijeti krivoverca in ga v kaznovanje izročiti sveti cerkvi? Ali ni cerkev edina poklicana, da kaznuje hudodelstva proti sv. veri? Sicer pa cerkev ni zahtevala, da ji izročite Mihaela Galengana, nego da ji daste zadoščenja, ker je eden Vaših

vitezov umoril Antona Kastelana." "Ali nisem ponudil oglejskemu patrijarhu, da mu izročim morilca? Sem-k jaz kriv, da je morilec pobegnil?"

Dominik je s trpkim usmevom nekako sarkastično pripomnil: "Niste krivi — če mur niste omogočili bega."

"Pri večnem Bogu Vam prisegam, da mi nisem pomagal pobegniti," je zaklical Oton Vipavski, "in vsi moji ljudje lahko potrde, da sem napel vse sile, da ga zopet ujamem."

"In vi ne veste, kaj da se je z njim zgodilo in kje da je?"

"Vam zdaj vse — ali šele nekaj ur. Patrijarhu pa lahko služu v dokaz, da sem izpolnil vse njegove dokaze, to dejstvo, da je ta mož danes moj najhujši sovražnik. Ta človek je onemogočil vse moje narte."

"Recite rajši, da ste jih vi sami onemogočili, ker se niste ravnali po patrijarhovih ukazih."

Oton Vipavski je jezno udaril ob mizo.

"Kaj pa hočete še več? Kar je le mogoče, vse storim. Že tri mesece naznanja patrijarh vojno proti krivovercem, ali razen njene se ne gane ne en plemenitaš."

"Vam se pač najbolj mudi."

Oton je preslišal to zbadljivo pripomnjo in kolikor mogoče mirno nadaljeval:

"Kar sem obljubil, sem skoro vse dosegel, a goriškega grofa Majnharda nisem še mogel pregovoriti. Njegovi načrti so smeli in dalekosežni. Zato sem moral premeniti svoje postopanje."

"Ali hočete v ta namen doseči, da bi se Majnhard ločil od grofice Marije in da bi se vi poročili z Marijo?"

Dominikovo uprašanje je Otona močno presenetilo, kajti ni mislil, da ve menih za njegovo tajnost, ali pomagal si je hitro.

"To spada le deloma sem. A če bi bil jaz vladar v Čedadu, bi bilo to za cerkev samo dobro, kajti potem bi lahko z več strani pritiskali na zaščitnike krivoverstva, na Tržič, na Červinjan in na Devin."

In Oton je obširno pojasnil svoj načrt ter razložil njegove posamičnosti tako natančno, da je menih s tišim občudovanjem sledil njegovim izvajanjem, pazec na vsako besedo in na vsako malenkost.

"A sedaj," je končal Oton svoja izvajanja, "je ves moj načrt v nevarnosti. Juri Devinski se je izdal, da ve za našo tajnost. Natančno mu ni znana, kajti obdolžil je tudi grofa Majnharda, da je z nami v zvezi."

"A kaj Vam more?"

"Kaj mi more! Juri Devinski je obljubil, da spravi to pred zbor velikašev. Če jim vse razkrije, je tudi vse izgubljeno. Velikašem, ki so na moji strani, sem obljubil, da si razdelimo posestva premaganec; naj Juri kaj takega obljubi patrijarhovim sovražnikom, pa stopijo vsi na njegovo stran in gredo takoj v boj proti meni in ostalim patrijarhovim zaveznikom."

"In tisti, ki so Vam najskrajše neje obljubili svojo pomoč, Vas bodo prvi zapustili," je pripomnil menih. "Saj Vas poznajo vse in lahko računam, da ste si precej podobni."

Otonu je pri tej žalitvi zavrela kri in gledal je Dominika nekaj časa s srditimi pogledi; a končno je tudi zdaj premagal samega sebe in kolikor mogoče mirno dejal:

"Sicer Vam pa moram svetovati: ne podcenjujte Jurja Devinskega. Majhna je pač njegova deželica in tudi bogastvo njegovega rodu je že precej skopnelo, ali Juri je neustrašen. Juri stori za svoje ljudi vse, kar more in Juri ve, da steza patrijarh svojo roko po Devinu in zato ga sovraži iz dna srca."

Menih je vstal. Oton krepko beloročno je položil Otonu Vipavskemu na ramo in rekel z velikim ponosom in vprav vladarsko oblastnostjo:

"Oton Vipavski — slušaj moje zadnje besedo. Razvil si mi prav lep načrt; ta načrt je tako spretno sestavljen, da bi znal marsikoga premotiti, ali kaj, ko se je razbil ob prvi oviri. Načrtom, ki jih je narekoval sv. Duh, se to ne zgodi."

Prisezi mi na sveto vero in zastavi mi svojo viteško besedo, da storiš to, kar ti bom rekel, in jaz ti prisežem na svojo vero in na svojo čast, da se ti ni treba bati razkritij Jurja Devinskega."

Oton se je prestrašil strašnega fanatizma, ki je žarel v temnih očeh menih Dominika, in komaj slšno je z grozo dihlil:

"Če zahtevate, naj storim kako hudodelstvo — jaz ga ne storim."

"Kako morete misliti, da bo sv. cerkev zahtevala od svojega sina, naj stori hudodelstvo," je hladno uprašal Dominik. "Vaše besede so hudo žaljenje sv. cerkve, vitez Oton Vipavski."

"Oprostite," je rekel Oton, a na tihem se je spominjal vseh neštevilnih hudodelstev, ki jih ima cerkev na vesti. "Kaj torej želite?"

"To izveste kmalu. Pred vsem pa prisezite, da mi izročite morilca Antona Kastelana, ali da se na njegovem mestu podvržete cerkveni kazni, storite javno pokoro in plačate sv. cerkvi primerno globo."

"Kako morete kaj takega zahtevati? Morilec ni v mojih rokah in jaz vendar ne morem delati pokore za zločine drugih ljudi."

"Prej ste pa rekli, da veste, kje da se morilec zdaj mudi. Tudi če bi mi samo prikrivali, kje da je, bi to bilo ravno tako veliko hudodelstvo, kakor če bi dali morilcu zavetišče na svojem gradu."

"In če Vam povem ime in skrivališče morilčeve, ali me bodele varovali pred devinskim vladarjem?"

"Juri bo uničen po smislu napovedi, kdor se ponižuje, bo povišan, kdor se povišuje, bo ponižan." Menih je to izrekel s tako globokim prepričanjem, kakor da je Jurju že zagotovljena smrtna sodba.

"In kaj bo z Devinom in z Jurjevimi graščinami?"

"Vse dobite Vi, Oton Vipavski, kot fevd oglejskega patrijarha."

Izraz zmagonosnega zadovoljstva se je pojavil na blestem obrazu Otona Vipavskega. Nastal je kratek molk, potem je Oton podal menihu roko, kakor bi hotel s tem potrditi, da sprejme njegovo ponudbo in je rekel:

"Vedite torej — morilec Antona Kastelana je razbojniški poglavar Komolja."

"To ni mogoče," je zakričal menih. "Komolja je navaden ropar, morilec pa je bil plemiškega stanu. Komolja je morda umoril že mnogo ljudi, ali morilec Antona Kastelana se ne zove Komolja."

"Saj se mož tudi tako ne zove."

"Kako pa?"

"Čemu Vam je treba to vedeti," je z nekako žalostjo rekel Oton Vipavski. "Saj je dovolj, če Vam morilca pokažem in Vam pomorem, da ga primete. Mladi mož je živel precej daleč od mojega gradu; le enkrat je prišel v Vipavo in tedaj je ubil Antona Kastelana. Potegnil je k razbojniški četi črnega Petra, dobro vedoč, da za človeka, ki je duhovnika ubil, ni več mesta med poštenimi ljudmi. Ah, da sem ga tedaj vzel pod svojo zaščito, ko me je prosil, bi danes ne bil v tem obupnem položaju, zakaj Komolja je tisti mož, ki prišel mojim pripravam na sled in on edini je mogel Jurju izdati mojo tajnost."

"Kako naj bi bil on prišel našim dogovorom na sled?"

"Saj ste bili navzočni, ko je Komolja umoril črnega Petra! Ta je bil moj pismonoša. Gospa Jura mi je bila po črnem Petru poslala važno pismo tisti dan, ko je Komolja razbojniškega poglavarja ubil in rešil Jurja Devinskega. Tega pisma nisem dobil; gotovo je v Komoljevih rokah in gotovo ve tudi že za tajnost, ki sem mu jo prikrival vse življenje."

Oton Vipavski je, kakor bi ga bila čustva premagala, padel na stol in opraje glavo ob roko, vzdihnil: "Ah, Matilda, kako slabo sem pač izpolnil svojo obljubo."

(Dalje prih.)

ISCEM svojega brata Alojza Glez. Pred štirimi leti je bival v Conemaugh, Pa., in od tega časa ni več slišati o njem. Kdor bi za njegovo naslov vedel, naj mi ga blagovoli naznaniti. — John Glavič, Box 323, Conemaugh, Pa.

NAJEMNIK & VANA, IZDELOVALCA

sodovice mineralne vode in drugih neopojnih pijač.
82-84 Fisk St. Tel. Canal 1405

Edward Pauch

—gostilničar—
663 Blue Island Avenue
CHICAGO, ILL.

PODPISANI NAZNANJAM

cenjenim rojakom da izdelujemo vsake vrste obleke po najnovejšem kroju in najfinešem okus; kakor tudi vsako vrstna popravila točno in dobro izvršujemo. Za obila naročila se priporočamo naj topleje.

M. RAKAR & CO.

262 S. Leavitt St., Chicago, blizu Van Buren St.

KORIST VSACEGA MOSKEGA JE, DA SE BRIJE SAM

Britveni stroj Patent Gem, kojegakline so izdelane iz najboljšega angleškega jekla se prodaja v obče po \$5. — in je v svoji sestavi najbolj praktičen, z katerim se zamorate obriti v 2 minutah, tako kot bi došli od brivca. Pri brijenju z tem strojem se Vam ni treba nič razumeti v brijenju in Vam onemogočeno se urezati. Kline stroja se nabrusijo na jermenu, kakor pri navedeni britvi, tako Vam je uporaba stroja garantirana za vedno.

Ta stroj stane pri nas samo \$3. — ter Vam ga damo 3 mesece na poskušnjo, ako v teku tega časa z strojem ne bode zadovoljni, ga zamorete nazaj poslati, nakar Vam denar povrnemo. Ne odlašajte torej in naročite si ga takoj, z katerim bode te gotovo popolnoma zadovoljni. Pri naročilu stroja pošljite 50c v stempah, a ostalo svoto plačati bode na ekspressu. Kedor pa pošlje celo svoto \$3.00 v naprej, temu pošljemo stroj po pošti, poštne prosto.

Pišite v materinem jeziku na: L. GUARDIA & CO., 210 214 E. 112 St., New York, N. Y.

\$9.85

Za dobro volneno obleko ali površnik.

Pristala se vam bode, kakor da je izdelano po naročilu in meri. V zalogi imamo tudi na stotine drugih raznovrstnih oblek od \$7.50 do \$20 in vam jamčimo, da za to ceno ne dobite boljšega blaga nikjer v mestu. Velikost, barva in moda vsih vrst na izbiro. Pridite in pogledajte.

THE ATLAS CLOTHING CO.

Vogel 18th St. in Blue Island A.

JELINEK in MAYER, lasnika.

MOČNO BLAGO.

Najbrže, da ste videli že kako oznanilo in si predstavljali, kako po ceni se blago dobi. Ali se spominjate, kako slabe blago ste dobili in si sami sebi rekli: "Nikoli več tam ničesar ne kupim". Večina nas ima tako skušnjo, in če je vi niste imeli, stejte se srečnim. Mnogokrat vidite take predmete oznamovane in tako lepo popisane, da se vam priljubijo in si jih hočete nabaviti. Grete in si jih ogledate in najdete, da niso niti polovice one vrednosti ali kakovosti kakor opisano. To je glavni vzrok, da mi ne navajamo naših cen po oglasih. Nekateri prodajalci trdijo, da cena tega ali onega predmeta je za polovico znižana. Mi tega ne storimo, kajti vsakdo vé, da nekaj dobička moramo imeti, ker sicer ne bi mogli eksistirati. Naša trgovina obstoji vže 15 do 20 let in to dokazuje, da zadovoljimo ljudstvo. Pridite k nam in si ogledajte blago in ceno. V zalogi imamo najlepšo vrsto oblek, slavnih, klobukov, letne spodnje obleke itd.

Pridite in ogledajte si naše vzorce za možke obleke.

J. J. DVORAK & CO., UNION CLOTHIERS and TAILORS.
598-600 BLUE ISLAND AVE.

Lev Tolstoj: Moje verstvo.

Poslovenil Ivan Kaker.

(Nadaljevanje.)

VIII.

Preudarite malo, kako delajo posvetni ljudje, če se česa lotijo, n. pr.: gradnje stolpa, ali če gredo v vojno, ali pa če postavljajo kako tovarno. Lotijo se in imajo skrb za nekaj, kar naj ima pаметen namen.

Luka 14, 28—31: "Kedo pa je med vami, ki hoče graditi stolp, pa bi ne premišljeval poprej o stroških, če je v stanu to izvršiti? Ako bi tega ne storil in če bi temelj stolpu že izkopal, a svoje namere ne mogel izvršiti, — začeli bi se mu vsi, ki to vidijo, posmehovati in bi rekli: ta človek je začel nekaj zidati, a ne more dovršiti. Ali: kateri kralj bi se hotel meriti v vojni z drugim kraljem, a bi se poprej ne posvetoval in premišljeval, je-li pametno, začeti vojno z deset tisoč možni proti onemu, ki pride nadenj z dvajset tisoč možni?"

Ni-li nesmiselno, da se trudimo doseči nekaj, kar se vkljub vsej pridnosti ne more nikdar uresničiti? Vedno bo smrt poprej nastopila, predno bo stolp tvoje zemeljske sreče dozidan. In če že naprej veš, da je tudi najhujši odpor proti smrti brezuspešen, in da bo premagala smrt tebe, in ne ti njo: — ali ni potem boljše, da opustiš vsak boj proti nji in da ne polagamo tolike važnosti na to, kar je minljivo, ampak da iščemo dela, ki se z neizogibno smrtjo ne razruši?

Luka 12, 22—27: "Rekel je svojim učencem: Zatorej vam pravim, ne skrbite za življenje, kaj boste jedli; tudi ne za svoje telo, kaj se boste oblekli. Življenje je več nego jed, in telo več nego obleka. Pogledite krokarje: ne sejejo in ne žanjejo, tudi nimajo ne kleti in ne shrambe, — pa vendar jih Bog preživi. Koliko pa ste vi boljši ko ptice? Kdo je med vami, ki bi bil v stanu napraviti se za en komolec večjega? Če torej niste zmožni najmanjšega storiti, čemu se brigate potem za drugo? Pogledite lilije na polju, kako rastejo; ne delajo nič in ne predejo. In jaz vam rečem, da tudi Salomon ni bil v vsem svojem blišču in sijaju drugače obločen, kakor eden izmed ostalih."

Kolikor se tudi trudite za svoje telo in hrano, si vendar ne more nikdo svojega življenja niti za eno uro podaljšati. Ali ni torej nespačetno, brigati se za nekaj, kar doseči ne morete?!

Veste prav dobro, da se bo vaše življenje končalo s smrtjo, — in vi si skušate svoje življenje zavarovati z bogastvom! Bogastvo ne more življenja obvarovati ali podaljšati. Začnite uvidevati, da je to smešna prevara, s katero sami sebe goljufate.

Pomen življenja — pravi Kristus — ne more biti v tem, kar izven sebe posedujemo in pridobimo, njegov pomen mora ležati v nečem drugem.

On pravi (Luka 12, 16—21): če ima človek še toliko vsega v izobilici, njegovo življenje ni odvisno od bogastva. "Živel je nekdan bogat človek, čegar polje je dobro obrodilo. In premišljeval je sam pri sebi in rekel: kaj naj storim? Shranbe so mi postale premajhne in poljskih pridelkov nimam kam spraviti. In rekel je: to bom storil; svoje dosedajne shranbe bom podrl in večje zgradil, in hočem tje kaj spravljati vse pridelke in drugo premoženje. In rekel bom svoji duši: ljuba duša, veliko zalogo imaš za več let; bodi torej brez skrbi, jej, pij, in bodi dobre volje. Toda Bog mu je rekel: Bedak, še to noč bom zahteval tvojo dušo, — in čegavo bo vse to, kar si pripravil? — Tako se godi vsakemu, ki si zbira zaklade, in ni bogat v Bogu."

Smrt preži vedno in povsod na vas. In zato je pri evangelistu Lukezu rečeno (12, 35—40): "Naj bodo vaša ledja opasana, in vaše luči naj gorijo. In bodite jednaki ljudem, ki čakajo na povratek svojega gospoda od svatbe, da mu hitro odprejo, ko pride in potrka. In

ko pride in na dle vse straže na svojem mestu, — blagor tem služabnikom. Vedite pa to: če bi gospodar znal, ob kateri uri pride tat, bi stal na straži sam in ne pustil v hišo vlomiti. Zatorej bodite tudi vi pripravljeni; kajti Sin človekov pride ob uri, ob kateri ga ne pričakujete."

Prispodoba o devicah, ki čakajo ženina, o koncu sveta in o sodnem dnevu, — vsa ta mesta po mnenju vseh razlagalcev ne pomenjajo samo vesoljnega konca sveta, temveč imajo tudi smisel, da lahko človek umrje vedno in povsod in vsako uro.

Smrt, smrt — smrt preži na vas vsak trenutek. Vaše življenje je dopolnjeno, ko zazrete smrt. Če se osebno ubijate za svojo bodočnost, veste sami, kaj vas v bodočnosti čaka: — smrt! In ta smrt pokonča vse, za kar ste se trudili. Torej ne more življenje radi sebe samega žniti nobenega pomena. Ako je sploh kako pametno in trezno življenje, potem mora biti neko drugo, t. j. takšno, čegar končni smoter ne obstoji v skrbi za bodočnost, pač pa je njegov namen *zboljšanje življenja samega v sedajnosti*. Če hočemo živeti pametno, moramo živeti tako, da smrt ne bo mogla uničiti življenja.

Luka 10, 41: "Marta, Marta, veliko si prizadevaš, — pa potrebno je le eno."

Vsa ona neštevilna opravila, s katerimi se sami pečamo, bodo v bodočnosti brez pomena in nevažna, prevara je vse, s katero sami sebe slepimo. "Eno pa je potrebno." (Dalje pride.)

Ameriške železnice.

II.

Prva železnica, ki se je gradila v Združenih državah, je bila Baltimore-Ohio železnica (B. & O.) Prometu se je izročila l. 1830. V tem letu je bila cela proga dolga samo 23 milj; v desetih letih (1840) se je raztegnila do 2818 milj, in ko so l. 1850 našli v Kaliforniji zlato rudo, je njena skupna dolžina znašala nad 9000 milj. Sledeče desetletje je v zgodovini ameriške industrije zapisano z zlatimi črkami. Dežela je čudovito napredovala na polju industrije, število prebivalstva je rastle in se čedalje bolj proti zapadu naseljevalo, to pa vsled tega, ker se je železnica podaljšala onstran reke Mississippi. Leta 1860 je merila železnična proga že 30.635 milj. Vkljub temu, da je državljanska vojna nadaljno gradnjo železnice znatno ovirala, sta država in ljudstvo vendar prispevala železniškim podjetnikom velikanske denarne svote ter pomagala graditi železnico proti obrežju Tihnega oceana. Devet let kasneje, to je 1869, je pridrvel prvi vlak Central-Pacific železnice na obrežje Velikega oceana. Zveza med majskega in vzhodno in najskrajnejšim zapadom je bila tu! Drugo leto so proge merile približno 53.000 milj.

Prvo dobo štiridesetih let gradnje železnice imajo železniški magnati in ljudski izkoriščevalci zapisano v zgodovini kot "zlato dobo". V tem času niso imele železniške družbe še nikake opozicije, in celo vlada sama se je kaj enalo brigala za kontrolo glede manipulacije teh "častitih" družb. Četudi se železnice brez vladnega dovoljenja ni moglo graditi, vendar to ni bila nikaka zapreka; kajti država oziroma vlada je tozadevnim prošnjam družb prav rada ugodila, ne da bi od njih tirjala kake obveznosti.

V nasprotju z evropskimi vlada, ki katere skušajo vsaj navidezno varovati ljudske interese z detajliranimi zakonskimi določbami, z vrhovnim nadzorstvom železnice, z določbami glede voznih cen, davščinami itd., — se kongres Združenih držav za take in jednake stvari presneto malo brigal. Železniške družbe imajo v tem oziru proste roke, — in vlada je z vsqdn zadovoljna, — samo da se železniško omrežje zgošča in razteguje! Namesto da bi vlada sebe v prid spravila železnice v svojo odvisnost, pa se je zgodilo ravno narobe: ponudila je družbam primerne denarne prispev-

ke ter jim podarila neizmerna zemljišča!

Nastalo je teknovanje med posameznimi državnimi mesti, trgi in vasi. Železniški spekulantje so se poprijeli te ugodne prilike. Država, mesto, trg ali vas, ki je največ obljubila, — je železnico dobila. Vkljub temu, da je vlada tem spekulantom ponudila precejšnje svote v denarju, potem milijone akrov zemlje — (že z vrednostjo satno tega darila bi se lahko zgradila železnica, ki bi bila potem seveda zvezna last!) — so navihani železniški mogotci, prejemi denar in zemljišče v dar, razposlali svoje agente po mestih, in onemu mestu, katero je obljubilo največjo svoto so obljubili, da bo tedi železnica mimo njega. Pa zadovoljni niso bili niti s tem, ampak razpisali so delnice ali akcije (o katerih bodemo kasneje govorili obširneje), in na ta način zopet nabrali milijone in milijone pri tovarnarjih, obrtnikih in pri prostem ljudstvu! Torej, prav po ameriškansko! V tem oziru nimamo statistike, ki bi nam natančno povedala, koliko sto in sto milijonov si je na ta način pridobila ta ali ona železniška družba. Vlada oziroma njeni uradniki so za to kriminalno početje železniških podjetnikov, polnečili si bisago, prav do bro vedela, ali vsaj lahko vedela, — a je očl dobrohotno zatislila in molče to odobraval!

Niti ena država, ki je železniškim družbam denar posodila, še ni dobila povračila. Tako se je n. pr. obrisala država Missouri za 32 milijonov dolarjev, Tennessee za 29 milijonov itd.

Skoraj v vseh slučajih so imeli uradniki železnice proste roke in so gradili železnice, kakor in kjer so hoteli; denar, ki so ga prejeli od držav in posameznikov, pa so lepo zapravili ali pa si bisage napolnili! Korupcija je bila uprav grozna in neomejena. Dostikrat ni prišlo niti do gradnje. Navadno so izdali primerno število obveznic (bonds), in ko je železnica bankrotirala, so prišli vodstvo železnice kot upniki, izplačali male delničarje z 99% izgube, in tako končno sami postali neomejeni lastniki!

Ko so tako osleparili ljudstvo za denar in upanje, izbrali so si zopet novo pot ropanja po "stock exchange" metodi!

(Se pride.)

Sodrug, somišljeniki! Najostrejši meč, ki bode kapitalizmu in njega zavzniku, klerikalizmu usekal smrtonosne rane, je socialistično in svobodomiselnost časopisje. K temu spada tudi "Glas Svobode". Segajte po njem! Širite ga med prijatelji, znanci in sosedi! Vsak nov naročnik je nov korak do zmage.

ODPRTO PISMO

Členjen Collins Medical Institute: Ko sem se na Vas obrnil v moji bolezni in ste mi dvakrat poslali zdravila, se čutim sedaj popolnoma zdravega, ter se vam lepo in iz srca zahvalim za Vaša zdravila. Jaz se nisem na nobenega drugega zdravnika poprej obrnil, kakor na Vas, ker ste v resnici dober zdravnik. Zatorej toplo priporočam vsem rojakom široke Amerike "Collins Medical Institute", 140 W. 34. Str., New York, N. Y.

Z vsem spoštovanjem,
Johan Gerbec,
Box 225, Richwood, W. Va.

"THE PINKERTON LABOR SPY".

(Pinkertonski delavski ovaduh.) Knjižica, katere opisuje nezasišano ovadstvo v niji W. F. of M., in katere morda reši življenje Moyern, Haywoodu in Pettibonu.

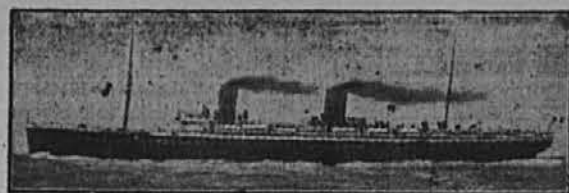
Vsak slovenski delavec, ki je angleščine vešč, bi moral to knjižico štati. Stane 25c in se lahko naroči pri upravnistvu "Glas Svobode".

Socializem je nov štadij (doba) v kulturnem razvoju človeške družbe. Pojavil se je in prišel bo in ni je sile, ki bi ga ustavila.

Direktna zveza z Avstrijo, Ogrsko in Hrvaško
FRANCOSKA PROGA

Compagnie Generale Transatlantique

GLAVNA PREVOZNA DRUŽBA.

New York v Avstrijo čez Havre Basel. Veliki in brzi parobrodi.
La Provence 30.000 HP | La Lorraine 22.000 HP
La Savoie 22.000 HP | La Touraine 15.000 HP

Potniki tretjega razreda dobivajo brezplačno hrano na parnikih družbe. Snažne postelje, vino, dobro hrano in razna mesna jedila

Parniki odplujejo vsak četrtek.

Glavni zastop na 19 State St. New York.

MAURICE W. KOZMINSKI, glavni zastopnik za zapad,
na 71 Dearborn St. Chicago, Ill.

Frank Medosh, agent na 9478 Ewing Ave. S. Chicago, Ill.
A. O. Jankovitch, agent na 2127 Archer Ave. Chicago, Ill.

Pavl Sarič, agent na 216—17. cesta, St. Louis, Missouri.

Slovenci pozor!

Ako potrebujete odeje, klobuke, srajce, kravate ali druge važne reči za moške — za delavnik ali praznik, tedaj se oglašite pri svojem rojaku, ker lahko govorite v materinščini.

Čistim stare obleke in izdelujem nove

po

najnovejši modi in nizki ceni.

JURIJ MAMEK, 581 S. Centre Ave.

blizu 18. ulice Chicago, Ill.

M. A. WEISSKOPF, M. D.

ZDRAVNIK IN RANOCELNIK

885 Ashland Ave., Chicago, Ill. TEL. CANAL 476

Uraduje na svojem domu:
od 8.—10. ure predpoludne
od 1.—3. ure popoldne in
od 6.—8.30 ure večer.

V lekarni P. Platt,
814 Ashland Ave.:
od 4.—5. popoldne.
Ob nedeljah samo od 8.—10.

ure popoldne doma in to le izjemoma v prav nujnih slučajih.

DR. WEISSKOPF je Čeh, in odličan zdravnik, obiskujte torej Slovane v svojo korist.

Čemu pustiš od nevednih zobozdravnikov izdirati svoje, močje se popolnoma zdrave zobe? Pusti si jih zaliti s zlatom ali srebrom, kar ti za vselej dobro in po najnižji ceni napravi

Dr. B. K. Simonek
Zobozdravnik.

544 BLUE ISLAND AVE.
CHICAGO, ILL.

Telefon Morgan 433.

Pozor!

Pozor!

Slovenci.

"Salon" z MODERNIM KEGLJISCEM

Sveže pivo v sodčkih in luteljkah in druge raznovratne naravne pijače — najboljše in najfinejše unijske smodke. Potniki dobe čedno prenočišče za nizko ceno. Postrežba točna in izborna.

Vsem Slovincem in drugim Slovanom se priporoča

Martin Potokar, 564 S. Centre Ave. Chicago, Ill.

Hermanekove želodečne kapljice.

Najbolje sredstvo za vse želodečne neprilike, kokor nepreizguba teka, slab okus v ustih, zabasnanost in ačipanje. Vzeti jih je vsak dan trikrat, pred jedjo, in sicer v majani žličici za čaj s polovico kozarca vode. Cena 50c; po pošti 55c. Pošljite poštne znamke.

J.C. HERMANEK, lekarnik.

585 Centre Ave. Chicago.

"Glas Svobode"

[THE VOICE OF LIBERTY]

WEEKLY

Published by The Glas Svobode Co
669 Loomis St. Chicago, Ill.Entered at the Post Office at Chicago, Ill., as
Second Class Matter.

Subscription \$1.50 per year.

Advertisements on agreement.

Prvi svobodni list za slovenski
narod v Ameriki."Glas Svobode" izide vsaki petek
a velja za AMERIKO:za celo leto\$1.50
za pol leta 75c

ZA EVROPO:

za celo letokron 10
za pol letakron 5Naslov za dopise in pošiljave je
'Glas Svobode'

669 Loomis St. CHICAGO, ILL.

1931

Dopisi.

Milwaukee, Wis., 10. junija.

To so junaki!

V Milwaukee imamo pa res hrobre fante, in velike — sirovine! To so pokazali v soboto večer dne 8. junija nad Frankom Bačunom, članom društva "Sloga" št. 16 S. N. P. J., ko se je vračal domov z družestvene veselice. Brez najmanjšega povoda so ga na uprav roparski način napadli na cesti ti-le "izobraženci": Silvester Kumersek, Konstancij Kovšak in Anton Bevšek. Začeli so ga suvati od vseh stran, in zgodilo bi se lahko nekaj groznega, da ni prihitela policija in dvjake, ki se razumejo tudi na nože, aretirala. Pri K. Kovšaku je našla policija velik nož, kakoršnega rabijo mesarji, in škoda, da ga fant ni bo več videl! Sploh se ta človek jako dobro razume na mesarijo, če prav se je ni izučil! Pred letom dni je napadel svojega prijatelja V. R. tudi brez vzroka in ga na glavi z nožem hudo poškodoval, in malo je manjkalo, da ga ni zaklal. Prepričan sem, da bi bil ta Kovšak v čikaških klavnicah takoj sprejet z veliko plačo, ako bi zanj zvedele, ker zna tako dobro nož vihteti.

Torej fantje, le tako naprej, — bomo Slovenci v Milwaukee vsaj bolj na glasu! x.

Pueblo, Colo., 27. maja.

"Amerikanski Slovenec" pa je res katoliški list! Na eni strani pri naša same evangelije, na drugi pa najostudnejša obrekovanja, laži in zavijanja. Če že hoče biti urednik "Am. Slov." katoliški, naj piše vedno o veri, a ne na dve strani kašopihati. No, pa obrekovanje in laži itak spada pod pojem "katoliško"! Kdor je med verniki pošten, tega duhovniki še za pravega katolika ne pripoznajo. Le kdor je potuhnjen, prekanjen, hinavski ali maščevalen, tega pa prav obračajo! Kdor ne zna obrekovati in lagati, ta si naj naroči "A. S.". — Tam se bo v tej "umetnosti" popolnoma izuril. Baš zato ga terjajke tudi tako vneto čitajo, ker hočejo postati enake svojemu vzoru, — duhovnikom! Farška stranka gleda le za dolar, kjer nese več, tja se obrne.

V Puebli imamo za vzgled našega dičnega Cirilusa. Zadnje nedelje je raz prične govoril, kako da je duhovniški stan "vzvišen", — in zakaj da katoliški stariši ne dajajo bolj svojih otrok za duhovnika šteti, češ da je to najboljši business, res je sicer, da jih morajo veliko preslišati, a tudi veliko dobijo! Ravnat se jim je treba le po pregovoru: Čez eno uho noter, čez drugo ven! — Tako je ta božji namestnik govoril, — in zato se tudi ni čuditi, da so farji tako zakrknje, ni in da se jih nobena dobra beseda ne prime.

Kadar je naš Ciril v stiskah, si že ve pomagati! V cerkvi kar oznani, da se bo vršil otročji cirkus v dvorani pod cerkvijo! Kdor bi v cirkus ne hotel priti, tega bo kar živega hudič vzel! Taka agitacija za obilno udeležbo ne ostane brez uspeha. Ljudje se "gospoda" oziroma hje-govega hudiča bojijo, — in Ciril

je vsako leto za par tisočakov bogatejši. O vi kratkovidni katoličani! Kaj pa otroci, ki hodijo v katoliško šolo? Omenam ta le resničen dogodek.

Pred kratkam pride k meni neko dekle in me prosi, naj ji preberem pismo, katero ji je pisal njen ljubček, ker sama da ne zna niti čitati niti pisati. Strašno je sakramentirala čez katoliške šole ter mi pravila, da je sicer res hodila v katoliške šole, a naučila se ni nič. Na moje uprašanje, kaj se neki v teh šolah učijo, mi je odgovorila: "Pol leta so nas učili cirkus špilati, pol leta pa konjičke in osličke malat."

Naš Cirile uči: "Ne pijančuj, in ako linaš preveč, prinesi meni!" Njegovi katoličani pa to zapoved pogostoma prelomijo! To se opazi zlasti takrat, kadar priredi žensko društvo kako veselico. Tistikrat boš videl najbolj vnete katoličane in katoličanke pijane kakor žabe. Pri takih prilikah se omožene žene in oženjeni moške kar vse skrijejo poljubujejo ter "Bogu v čast" še na druge raznovrstne načine zabavajo! — Ni li ta katoliška gorečnost ginljiva?

Ko bi jaz bil škof, bi tako napravil, da bi vsak far pasel ovce samo eno leto v eni in isti fari, da tam preveč domač ne postane. Ko se farji v enem kraju nekoliko privadijo in ljudi bolj spoznajo, pa se preobijejo, in posledica tega je, da postanejo nekateri lakomni, drugi se tožarijo, tretji obrekujejo in spletkarijo, četrti "ljubeznje spogajajo" z oženjenimi in neoženjenimi ženskami itd. Če bi bili pa vsako leto prestavljeni, bi bila ta nevarnost odstranjena.

Končno prosim častitega gospoda Cirila, da se me v svojem testamentu spomni; kajti star je že in bo moral kmalu začeti na smrt misliti. Čemu tako varčujete? Saj nimate niti žene niti otroka, da bi jim svoje tisočake zapustili! Ali ne veste, da paše župniku velik trebuh, — a ne tak suh, kakoršnega imate vi! Torej le privoščite si!

Svobodomiselnik.

Slovenci na tujemZOFKA KVEDER-JELOVŠKO
VA V "NAŠIH ZAPISKIH".

Malo nas je, Slovencev. In ne prestando se drobimo ob krajih, kakor skala, katero polagoma ali vztrajno in neprenehoma razjedajo morski valovi. Na Koroskem in Primorskem, na Štajerskem in celo pri nas v našem osrčju, na Kranjskem, se zožujejo naše meje od desetletja do desetletja. Bujno se razvijajo sosede okoli nas, mi pa napredujemo počasno, prepočasno za hitri, nepotrpežljivi in silni tek časa.

In ne samo, da se decimira naše ljudstvo po imenu, da izgubi z našim jezikom najglavnejše in značajno svoje svojstvo pri nas doma, tudi faktično se gubi naš rod, kakor pest listja, ki ga raznaša veter povsod okoli.

Še vedno najde pri nas kratkovidnih ljudi, ki v izseljevanju našega ljudstva v Ameriko ne vidijo nobene nevarnosti. Istina mnogo amerikankega denarja pride k nam. Ali mi vidimo samo svote, ki prihajajo, onih svot, ki se zgube z izseljenci v nič, teh ne vidimo. Pomisliti moramo, da nosi vsak izseljenec seboj toliko in toliko gotovega denarja za pot in prvi začetek v Ameriki. Že to so ogromne svote. Selijo se naši najboljši elementi. Zdravi, podjetni, energični, delavni ljudje, armada, katere izguba je nenadomestljiva in nepoplačljiva z onim denarjem, ki ga pošiljajo domov. In primeroma se jih vrača trajno le malo. Tam v Ameriki so uslužbeni pri industrijskih podjetjih, pri rudokopih itd., sploh pri delu, katerega pri svojem povratku v domovino ne morejo nadaljevati. Ko bi naši ljudje delali po amerikaških far-mah, da bi se naučili modernega

poljedelstva, bi imela Amerika za nas tudi vzgojevalen pomen. Tudi danes ima Amerika na naše ljudi velik vzgojevalni vpliv. Ali pomisliti moramo, da se primitivni ljudje prične najprej le zunanjih form kulture, nauče se nositi lepšo obleko, udobnejšega življenja in šele pozneje, tekom let se zbudi v njih smisel za idealnejše potrebe današnjega svetovnega človeka. Zato vidimo pri naših Amerikancih tako pogostoma le ono površno bahačost, zaradi katere potrošijo svoj v Ameriki težko prisluženi denar na kaj nespameten način. Ali kakor rečeno, naši najboljši elementi ostanejo sploh tam, ne vračajo se več domov v naše, za njih tesne razmere. Oni sami pač še čutijo za svoj rod in dom, ali druga in tretja generacija se že popolnoma amerikanizira. Dogaja se to tudi pri družih močnejših narodnostih, kakor smo mi, zato se temu ni čuditi.

Z izseljevanjem izgubljam mi Slovenci neizmerno. To je večjega pomena, če se izseli zdrav, odrasel mož, kakor če se vpiše to ali ono dete v nemško ali italijansko šolo.

Temu vprašanju posvečujem se pri nas vse premalo važnosti. Mi pozabljam, da je človek največji kapital naroda, da je njegova delavna moč za razvitek vsakega naroda največja vrednostna enota. Dandanes stopa pomen in faktična vrednost posameznika vedno višje. Splošna volilna pravica je le majhen izraz tega nazora. In posebno za male naroditve, kakor smo mi, se ta vrednost še podesetori.

Vendar, kdor pozna razmere, bo priznal, da se mi od vseh narodnostij najmanj brigamo za te drobtine, ki se neprestano trgajo od našega osredja in se izgubljajo za nas za vedno. Izgubljajo se zaradi naše nemarnosti. Za beneške Slovence, za ogrske Slovence, kdo se briga za nje?! Tu in tam napiše posameznik vsako leto ali vsaki dve leti enkrat felj-ton o njih in potem je zopet tiho. Ne brigamo se dalje zanje, ne vznemirjamo se, in vendar bi se dalo s primerno organizacijo rešiti mnogo. Najžalostnejše je to, da so ti Slovenci kulturno jako zaostal element. Ni niti čudo. Njihov materinski jezik ne služi jim nikakor v pripomoček naobrazbe. Slovenskih šol nimajo, slovensko časopisje, slovenske knjige prihajajo le v pišem številu med nje. O nekakem kulturnem agitatorstvu od slovenske strani med njimi ni niti govora. Nekaj zaradi političnih razmer, nekaj pa in glavno zaradi brezprimerne apatije centruma naroda, kateremu pripadajo, t. j. nas inteligence slovenske. Po drugi strani zopet se niti onemui narodu, ki jih je asimiliral: Nemeem, odnosno Italijanom, niso še priklenili toliko, da bi jim bila pristopna njihova, t. j. nemška in italijanska kultura. In v svoji zaostalosti rabijo našim narodnostnim nasprotnikom v dobrodošel dokaz za inferiornost našega plemena.

(Dalje prih.)

Klerikalizem se nagiblje proti večeru. Preživel je svojo dobo in propadel bo in ni je sile, ki bi ga obdržala.

Haywoodov proces.

Čim bolj se razvija preiskava nad Haywoodom, tajnikom zapadne premogarske federacije, tim bolj se znani morilec Steenberg, Orchard, razkriva kot priučnega pinkertona. Jasno je, in vsled tega vsakemu umljivo, da je "Miner owners Association" hodi si že v sporazumu ali nesporezumu — računajo na Orchardovo "strihi profesionalnost" v ubijanju, dobila v njem to, kar je mislila: da vprižori inkriminacijo nad uradniki "Western Federation of Miners" skozi Orchard tako, kot bi levica nič

ne vedela kaj dela desnica; dobro vedoč, da bo Orchard z njegovo krvoželjno naturo samega sebe spravil v kontakt s postavo in da bodo vsled tega prišle tudi druge stvari na dan, katere zakrivila je pravzaprav ta "Association" bodisi že tako ali tako, pa se bo vse obesilo naposled uradnikom nezaželjene premogarske federacije na zapadu na vrat in tako uničilo unijo.

To so glavne točke, okoli katerih se cela zadeva Haywood, Moyer in Pettibone suče.

Tak načrt je moral biti zasnovan od posestnikov premoga in rude na zapadu. Ta načrt je nekako hipnotično prenesel zločinec Orchard v prakso med "M. owner Ass." in "West F. M." Orchard je torej slepo, ali pa zavedno orodje konspiratorjev.

Kakor se opaža, je Orchard vedno dobro poučen od državnega pravdnika, nekega senatorja Boraha in še posebej od pinkertonskega detektiva McParlanda. Vzle temu da je mogoče, da ima Orchard toliko zločinov na vesti, je navsezadnje le mnogo pretiranega in kosmato lažnjivega v izpovedbi Orcharda. To so pokazala zadnja nasprotna izpraševanja, ki jih je Orchard odgovarjal Richardsonu, zagovorniku Haywooda.

Orchard predstavlja v svoji ulogi razrahljane citre, katere je treba zdajpazdaj naviti, da store svojo dolžnost in zadostne tistega, ki hoče čuti godbo po svojem okusu. Državni pravdnik, senator Borah, pinkertonska agencija in "Mine owners Assoc." navija jo te citre.

Iz Boise se poroča, da postaja Orchardu, državni priči napram Haywoodu, Moyerju in Pettibonu vedno bolj vroče pod pritiskom Richardsonovih izpraševanj. Orchard se jezi in mu ni prav, da ga je Haywoodov zagovornik Richardson že dvanaajstič prepričal, da laže. Sicer je Orchard zelo predrzen in hladen; vede se v sodnijski dvorani kot bi bil kak odvetnik. Njegovi nastopi vzbujajo pozornost pri občinstvu in marsikdo si lahko misli, da si človek po 16-mesečnem zaporu lahko izposluje "diplomo" doktorstva "prave".

W. F. of Miners za svoje uradnike.

Denver, 11. junija. — Najbolji dokaz, da živjajo, sedaj v obravnavi v Boise, Idaho, držani uradniki "Western Federation of Miners, neomejene simpatije in zaupnosti od svojih bratov je, da je 15. konvencija W. F. of M. v Denver, Colo., na katero je prišlo čez 300 delegatov poslala sledeči telegram, glaseč na Haywooda, Moyerja in Pettiboneja:

"Petnajsti letni zbor W. F. of Miners vam pošilja najsrčnejše pozdrave. O vaši nedolžnosti pre-

pričani, ostanemo vedno na vaši strani, dok javnost ne prepričamo o častivrednosti vaši in vaše svobode zopet ne dobite."

Niti en glas se ni vzdignil, ko je prišlo do nominacije Moyerja (kot predsed.) in Haywooda kot nadaljnega tajnika W. F. M. v nasprotni smeri. Vsi so glasovali za oba in tako ostaneta še v prihodnje uradnika te pomembne unije na zapadu. Vsa solidarnost je žnjima.

CENIK

knjig, ki se dobivajo v zalogi "Glas Svobode":

Mali vitez I., II. in III. del . 3.50c
Kralj Matjaš 50c
Preko morja 40c
Opatov praporček 35c
Elizabeta angleška kraljica . 20c
Jama nad Dobrušo 20c
Vrtomirov prstan 20c
Eno leto med Indijanci . . . 20c
Erazem Predjamski 20c
May Eri 20c
Tjun Ling 20c
Strelec 25c
Naselnikova hči 20c
Pod turškim jarmom 20c
Fran baron Trenk 20c
Poslednji Mehikanec 25c
Na preriji 25c
Naseljenci 25c
Stezjosedec 25c
Za kruhom 20c

J. Pagliaruzzi, zbrani spisi,
1 zvezka \$—60
Na razstanku 1.00
Islandski ribič —60
Koristka —40
Gozdovnik —50
Beneški trgovec —40

Janko Kersnik: Zbrani spisi,
8 zvezkov, krasni romani
in novele, zvezek po . . . 1.25
Marija hči polkova —20
Viljem baron Tegethoff . . . —3c
Avstrijski junaki —75

Vence slovanskih povestij,
zvezek IV., VIII. in IX.,
vsak po —60c

Za srečo, — povest —50c
Amerika —20c

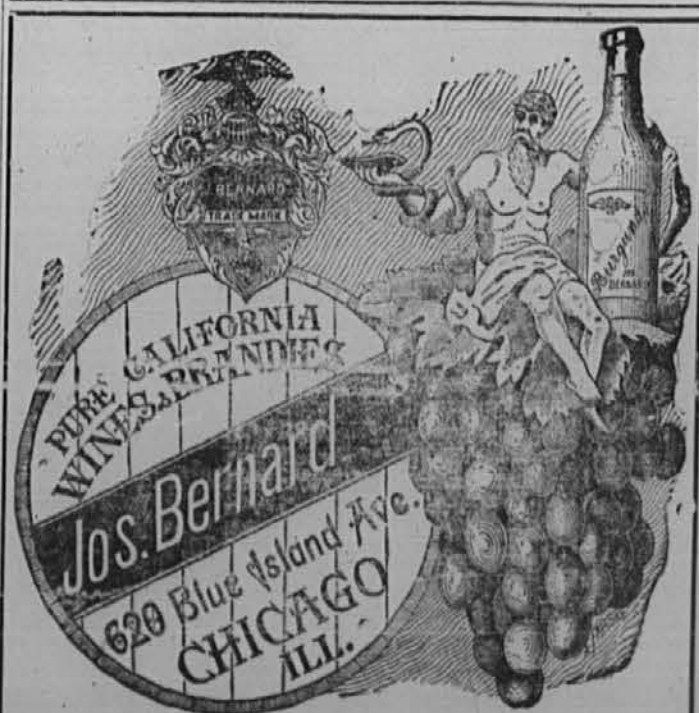
Spisi Andrejčevega Jože-
ta, — trije zvezki, vsak
zvezek je celoten in sam
za-se ter obseza vsak par
krajših, mičnih pripovedk;
zvezek po —20c

Beatin dnevnik —30c
General Lavdon —30c

Knjige pošiljamo poštne pro-
sto.

Kdor želi imeti eno tih knjig,
naj nam poštним potom pošlje na-
ročnino.

Rojak, kateremu si včeraj dal
"Glas Svobode", da je čital, je da-
nes pripravljen naročiti se nanj.
Pojdi k njemu in videl boš, da je
res.

Edina vinarna, ki toči najboljše kalifornijska in importirana vina. Kdor pije naše vino, trdi, da se ni nikdar v svojem življenju piti boljše kapljice. Vsi dobro došli!

Slovenska Narodna

Podporna Jednota.

s sedežem v Chicago, Illinois.

Predsednik: JOHN STONICH, 559 S. Centre Ave., Chicago, Ill.
Podpredsednik: MATIJA STROHEN, 443 Main Str. La Salle, Ill.
Tajnik: MARTIN KONDA, 669 Loomis St., Chicago, Ill.
Zapisnikar: ANTON MLADIČ, 937 Blue Island Ave., Chicago, Ill.
Blagajnik: FRANK KLOBUČAR, 9617 Ewing Ave., South. Chicago, Ill.

Nadzorniki: DAN. BADOVINAC, Box 55, Du pue, Ill.
JOHN VERŠČAJ, 1411 Clarence Ave. Chicago, Ill.
MATIJA STROHEN, 443 Main Str. La Salle, Ill.

Pomožni odbor: MARTIN POTOKAR, 564 S. Centre Ave., Chicago, Ill.
MOHOR MLADIČ, 617 S. Centre Ave., Chicago, Ill.
JAKOB TISOL, 9002 Strand St. So. Chicago, Ill.

Bolniški odbor: MARTIN SKALA, Box 1056 Ely, Minn.
JOSIP MATKO, Box 481 Claridge, Pa.
MATIJA PEČJAK, 819 Chestnut St. Johnstown, Pa.

VSE DOPISE naj blagovole društveni zastopniki pošiljati na I. tajnika Martin Konda; denarne pošiljave pa blagajniku Frank Klobučarju.

Osrednji odbor S. N. P. Jednote ima vsaki tretji četrtek svojo redno mesečno sejo. Opozarja se vsa društva, ki imajo vprašanja do odbora, da pravočasno dopošljejo svoje dopise jednotnemu tajniku.

Tolstoj o duhovščini

List k duhovništvu. To je naslov spisu L. N. Tolstega, ki je izšel v brošuri po konfiskaciji v novem izdaru ter vzbudil v javnosti veliko pozornost. "List k duhovništvu" je napisal Tolstoj l. 1902. V njem je povedal združeno svoje misli o duhovništvu vseh veroizpovedanj. List velja vsem od papežev do kaplanov. Veliki mislec, ki s svojimi krasnimi idejami polni cel svet ter je po življenju in miselnosti kristjan v čistem pomenu besede — zato so njegova dela tudi na indeksu! — je povedal tu celo resnico duhovništvu v obraz. Povzamemo glavne misli: Tolstoj začne s sledečim govorjen:

Kdorkoli ste: papeži, kardinali, škofje, superintendanti, duhovniki, pastirji, ali kdorkoli in kakoršnihkoli cerkvenih veroizpovedanj, odločite za mali čas svoje prepričanje, da ste namreč vi, in ravno vi, pravi učenci Kristusa Boga, poklicani učiti njegovo edino pravi nauk in po mislite, da prej nego ste papeži, kardinali, škofje, superintendanti etc. — ste pred vsem ljudje, t. j. tudi po vašem učenju bitja poslana od Boga na svet, da spočinite zakon njegov; bodite si tega svesti in pomislite, kaj delate?

1. Vsa veroizpovedanja (takozvana krščanska) naslanjajo svoj nauk na 12 členov, ki jih je določil Nicejski zbor pred 1600 leti. Eni uče dobesedno, drugi zavajajo po svoje, a vsak trdi, da je njegovo edino pravo, edino zveličavno, češ da je njim sam bog razodel resnico. Resnica pa je samo ena.

2. Ljudje ljubijo resnico in jo hočejo imeti. Od boga razodela resnica bi šla brez pritiska vsem ljudem v srce. Toda:

"Od tvoj dob, odkar se je ustanovila družba, ki se ji pravi cerkev, so vaši predniki podajali to resnico z nasiljem. Predpisovali so to resnico in kaznovali ljudi, ki je niso priznavali. Milijoni in milijoni ljudi so bili mučeni, ubiti, sežgani, zato, ker niso verjeli." Druga sredstva so bile slike, sohe, cerkve. Najmočnejše sredstvo pa je, da se ta "resnica" ubija v glavo človeku, ko se ne more presoditi in misliti — torej v šoli mladini.

3. Glavno podlago torej tvori k tej resnici biblija ali sveto pismo. Cela ta historija o stvarjenju sveta etc. "je tuintam naivna, nedolžna a marsikje nenravna (n. pr. zvitost Jakoba, ljubljena božjega, krutosti Samsonove, Elija, Elizej) — je vrsta čudovitih dogodkov in stranskih zločinov, ki jih je storil židovski narod, njega vodje in bog se n.

To je "sveto" pismo.
"Ko bi se cela historija starega in novega zakona razglasila kot bajka, ki bi se komaj odločil kak vzgojitelj, pripovedovati je otrokom ali odraslim, ko bi jih hotel kaj dobrega učiti. Ta bajka ne s podaja ljudjem, neznanim razsodka, kot resnični popis sveta, nje govih zakonov, kot edino pravo sporočilo o prejšnjih ljudeh ter o tem, kar je dobro in zlo, o podlagi božjih lastnosti in o dolžnostih človeka. Govori se o škodljivih knji-

gah! Ali je v kristjanskem svetu knjiga, ki je storila ljudem več škode kot strašno delo, ki se imenuje "Biblija" ali "Razodetje božje starega in novega zakona".

4. "Kako škodo trpi razum človeka pri razlagi o starih in novem zakonu, katerega vsebina je v sporu s sočasno vedo in z zdravim smislom ter naravnim čutom!" Za človeka, ki mu je bila v razum vtisnjena vera kot sveta resnica o stvarjenju sveta iz nič pred 6000 leti, o potopu, o Noetovi barki, ki je vaze vzela vse zverine, o Trojici, o Adamovem grehu, o čistim spočetju, o Kristusovih čudežih, o odkupljenju ljudstva s smrtjo njegovo. — so to zahteve razumu zapovedujoče: — tak človek o resnici ne more biti prepričan. Ako je mogoče vse in zahteve razuma nikogar ne morajo. "Tak človek se bo celo življenje bal vsega, kar bi ga razsvetlilo." — Tak človek je intelektualno bolan... Ne more biti branitelj tme in laži proti luči resnice.

5. To je škoda na intelektu človeka. Še večja škoda pa je pravna propalost, ki sledi iz tega. "Vsak človek pride na svet z zavestjo svoje odvisnosti od tajnega vsega mogočnega začetka, ki mu je dal življenje z zavestjo svoje enakosti k vsem ljudem in ravnopravnosti vseh ljudi med seboj, z željo biti ljubljen od ljudi in ljubiti jih in s potrebo spočinjati se. A kaj mu ubijate vi? Mesto tajnega začetka, o katerem s spoštovanjem premišlja, mu pripovedujete o jeznetu bogu, nepravilnem mučeniku ljudi... Pravite, da ljudje, niti narodi niso enakopravni, da ene ljudi bog, druge ne, eni so poklicani vladati, drugi poslušati... Mesto medsebojne ljubljene, ki je najsilnejša želja vsakega neskaženega človeka, mu govorite, da morajo razmere ljudij sloneti na nasilju, na strahu in kazni pravite, da smrtna kazen ni uboj; o vojski, da ni le od boga dopuščena, ampak zapovedana. Mesto spočinjanja, pravite da je rešitev v odkupljenju, da spočinjevanje s svojimi silami je brez molitve, zakramentov in vere greh napuha, da svoje rešitve človek ne sme zaupati razumu, ampak cerkvi in tdnu, kar ona predpisuje.

6. 60 let je gledal Tolstoj obrate v ruski cerkvi in je zasledoval prepire v raznih obredih in preganjanje kmetov, ki niso bili pokorni cerkvi v njenem smislu. Vsako pojtnovanje kristjanstva v njega pravem smislu se preganja. "Za tvoj dobe postaja ljudstvo nabožensko čim dalje surovejši. En del, večina žene, so udane stari veri, kot pred 600 leti, a brez kristjanskega duha, ki je preje počnil njih življenje; drugi del, ki zna na pamet katekizem, je brezbožen. In vse to je delo duhovščine! "Tako je v Rusiji". — bodo rekli Evropejci, katoliški protestantje. Mislim, da prav. Tako, če ne še hujše, je med katoliki, z njih prepovedjo, čitati evangelj, s cerkvami device Marije, in med protestanti s slepo vero v črko biblije. Mislim, da se isto godi v cellem kvazi-kristjanskem svetu v

*) quasi — takozvan.

teji ali oni obliki."

7. A ne samo to, da učenje cerkev, takozvana vera, intelektualno in pravno slabo upliva, najslabše je še to, da so ljudje, ki žive po naukih cerkve, neoziraje se na pravne zahteve, prepričani, da žive krščansko. Ljudje bogate, pritiskajo uboge, in duhovništvo blagoslovi bogastvo, da tudi ono dobi svoj delež. Duhovništvo blagoslovi vojsko, ko gre drugin jemati imetek in pobijati ljudi. "Vi ste otrovali krščanstvo s svojimi nauki, tako da ljudje ne morejo najti drugega pravega kristjanstva, razum to, ki je skazeno z vašimi razlagami."

8. Tako je z ljudmi, ki pripoznavajo vaš nauk; ali poleg teh so še drugi ljudje, ki so se od njega osvobodili, takozvani neverci. Ti ljudje, čeprav žive po večini navedenih življenj nego ljudje priznavajoči cerkvene nauke, pridejo pogosto do negiranja (tajenja) vsakega kristjanstva in naboženstva. Vzgojeni od mladosti v cerkvi in v njenih prevarah, so tako združili cerkev s krščanstvom, da, ko zavrejo lažnive cerkvene nauke, zavrejo tudi kristjanstvo. To je vzrok prehoda v skrajni egoizem in materializem, k negiranj navičnih obveznosti. "Tako toraj nahačajo na en strani takozvani verni opravičeni svojega slabega življenja v Vašem učenju, ki soglaša z vsemi, kristjanstvu nasprotnimi dejanji in razmerami, na drugi strani zaidejo neverni zaradi vašega učenja k negiranj vašega naboženstva, uničijo razliko med dobrim in zlim, uče nejednakost ljudi, egoizem, boj in pritisk slabotnih od silnih kot višjo človeku dostopno resnico."

9. "Najhujše pri tem je, da vi, ki delate tako zlo, sami ne verujete v nauk, ki ga učite, ne verujete ne le vseh členov vere, ampak pogosto niti enega iz njih." — "Vi verujete, da je treba govoriti, da v to verujete, a ne verujete, da je bilo, kar govorite. Vi ne verujete, ker trdite, da je Bog edin, da je Krist zletel v nebo in da pride od tam soditi od mrtvih vstale — nima za vas nobenega smisla. Lahko se govori besede brez smisla, a ne more se verjeti, kar nima smisla... Stari ljudje, ki so dogmo uredili, so mogli verovati, — vi ne morete. Ako pravite, da v to verujete, pravite to zato, ker rabite besedo "vera" v enem pomenu in drugemu pripisujete."

10. "A vrn, da razumni dokazi ne prepričajo, prepričuje samo čut. Obratun se torej k čutu, k vaši vesti. Vi veste, da ni res, kar učite o stvarjenju sveta, o božjem navdihnenju biblije in drugo, kako morete to učiti enale otroke in odrasle, ki čakajo od vas resničnega prosvetljenja. Položite roko na srce in se uprašajte: ali verujete, kar govorite? Ako ne verujete le v eno iz dogm, ne verujete v neomoljivost cerkve, ki je postavila dogme, v katere ne verujete. Ako spadate k duhovnim osebam, ki jih je v sedanjosti dobi že zelo mnogo, in jih je vedno več, ki jasno vidijo celo praznost, nerazumnost in nenavnost cerkvenega nauka, in dasi ne verujete, — zaradi osebnih koristi, zaradi plače, še naprej isto uče: — ne tolažite se z mislijo, da vas opravičuje to, da more biti to koristno ljudstvu, ki ne razume, kar vi razumete. Laž ni nikomur koristna... Zato, če imate še lepše, veličastne palače, ki v njih bivate, še lepše cerkve, ki v njih učite, še lepšo v obleko, ki se z njo krasite — vaše delo ne bo boljše. Kar je veliko pred ljudmi, to je gnusoba pred Bogom... Edino, kar morete s svojimi lažnjivimi navidez učenimi razlagami doseči, je, da začasno držite zaradi svoje avtoritete v hipnotični podjannjenosti vernike, ki se iz nje že hočejo osvoboditi. In to je zelo slabo delo. Namesto, da bi rabili duševnj sle, k osvobođenju sebe in drugih iz prevare, v kateri z njimi trpite — varate jih še dalje."

To velja za tiste, ki mislijo, da verujejo, ker ne morejo spoznati. "Ne trudite se torej dokazovati, da je resnica to, kar sami ne veste in ne poznate."

A so med njimi ljudje, priprosti in navni, ki vse verujejo, kakor so jih naučili. "A kaj če ni res, kar

učite in če učite laž? Pomislite! Ali je treba o tem premišljati? Priporjajte svoj nauk drugim, ki tudi pravijo, da je edino pravi, sodite z razumom in zdravim čutom, — in boste videli, da kar učite kot sveto resnico, ni le ne sveta resnica, ampak neverski nauk."

11. No, a kaj bo z ljudmi, če prenehajo verovati v nauk cerkve? Ali ne bo posledica tega še večje zlo, — slišim navadni ugovor. Kaj bo, če ljudje kristjanskega sveta prenehajo verovati v cerkveno razlaganje? Ljudem kristjanskega sveta bodo dostopne ne le židovske legende, ampak naboženska modrost celega sveta. Ljudje bodo rastli in se razvijali z zdravimi pojmi in čuti. Ljudje si ustanove razumno svojemu poznanju odgovarjajoče razmerje k Bogu in spoznajo pravne dolžnosti, ki iz tega sledi. Ako so vsi ljudje jednaki, gredo vsi po isti cesti od tme k luči, od nevednosti k spoznanju, od laži k resnici. Glavno je, da vi sami na način hipnotiziranja držite ono potrebo, s katero hočete opravičiti svoj nauk.

"Glejte torej na svoje delo s katekolski strani, škodljivo je vedno, in ako imate še kaj vesti, ne morete drugače, nego osvoboditi se iz lažnjivega stanja, v katerem se nahajate." Vem, da ste mnogi vezani; vam, da je težko, odreči se častnega mesta, bogastva... ali boljše je vendar vse to, nego delati pogubno delo škodljivo ljudem."

To sem hotel vam reči sedaj, ko stojim že na robu groba in vidim jasno ljudsko bedo. Nisem rekel to zato, da bi vas obsodil (vem, kako je prišlo, da ste to, kar ste), ampak ker sem hotel pripomoči k osvobođenju ljudstva od strašnega zla, k mu je kriv nauk, ki ga učite vi, ki zakriva resnico, in da bi pomagal vam vzbuditi krivice, ki jih delate s svojim delovanjem." Jasna Polja, na 1. listopada 1902.

Večina tukaj navedenih stavkov je bila konfiscirana. Verski nazor Tolstega je znan. Strinja se popolnoma z učenjem Kristovim, in kakor je Kristus nastopil proti duhovništvu, tako nastopa zdaj Tolstoj. Kajti duhovščina je tisto, ki kazi vsako čisto naboženstvo (religijo), ki baranta z najsvetejšimi čustvi, ki jih ima človek v duši, s čustvi, ki so namenjeni k spojinjenju človeka v smislu samostojnega mišljenja in spoznavanja resnice. In proti temu, da se ljudje za svoj zaslužek hočejo mešati v ta čustva in motiti človeka s svojimi resnicami ter ga odganjati od koristnega razmišljanja s tem, da uče razne neumnosti, proti temu je nastopil Kristus in sedaj Tolstoj. Edino srečno stanje ljudstva si Tolstoj predstavlja v krščanstvu (seveda čistem, ne cerkvenem!), za to je potrebno, da se podere to, kar je krščanstvo, ki je že izpridilo oziroma ga še zdaj pridri in ovira pravo krščanstvo, nasprotno cerkvi in hierarhiji. Tolstega kristjanstvo je mogoče, ker je nedogmatično; to kristjanstvo je namreč tako naravno, da odgovorja celomu bistvu človeka in njega visokemu pojmu. V njem leži tista duševna sila, s katero je kristjanstvo zmagovalo prve čase, — do čim je cerkev zmagovala le s posvetno silo. Bodočnost pripada bodočnosti: dolžnost sedanjosti je podreti to, kar ovira svoboden napredek ljudstva in vzgojiti človeka, ki bo ažen živeti svobodno. Ljudi, ki so se kdaj borili v smislu Tolstega, je cerkev sežgala (Jan Hus, Sevanomila); istotako one, ki so trdili resnice, ki so s "svetim" pismom v nasprotju (Giordano Bruno). Sedaj ne sme več sežigati — in jasna luč njih gnani razsvetljuje svet — resnica z naguje nad lažjo.

Sodrugim delavci! Vaše najboljše orožje proti sovragom vaših teženj in stremljenj po samoosvoboditvi je svobodomiselnost in socialistično časopisje. Taka časopisja sta "Glas Svobode" in "Proletar". Čitajte ju in širite med tovariši-sotrpini! Vsak somišljenik je dolžan agitirati za nju in pridobiti novega naročnika.

Pojdite in storite tako!

Somišljeniki! Spominjajte se obrambnega sklada!

Kuga v Indiji

se strašno razširja. Do 13. aprila je zahtevala 75.000 žrtev; 70.000 žrtev je zahtevala v Bengali, v združenih provincijah in Pandshab. Kuga se je začela v Pandshab v oktobru 1897, od tega časa je zahtevala skoro 1.500.000 žrtev.

Listnica uredništva.

M. M., Springfield, Ill.: Malo skrajšano prihodnjič. Pozdrav!

Čani društva "Celje", Frontenac, Kans.: Vaš dopis nam je nejasen. Katera slovenska društva označuje, te z A. S. P. D. in O. N. S. S.? — O dotičnih osebnostih seje tudi že veliko pisalo. Pošljite nam kaj bolj jedrnatega a osebnosti se kolikor mogoče ogiblajte. Brez zamere!

Našim cen. naročnikom v Chicagi, So. Chicagi, Pullmanu, Jolietu, La Salle, Waukeganu itd. naznanjamo, da jih tekopn teh dni obišče naš zastopnik sodr. Frank Petrič, ki je obenem tudi zastopnik mesečnika "Proletar". Sodr. Petrič je od nas pooblaščen pobirati naročnino za "Glas Svobode", sprejemati oglase, prodajati knjige itd. ter v to svrhu izdajati pravov na potrdila. Našim cen. naročnikom in ostalim rojakom ga toplo priporočamo.

Upravništvo.

Listu v podporo.

Anton Budna, Thermopolis, Wyo., 50cc., Anton Zihler, Ashotla, Pa., 50c.

Nota.

Za vsebino oglasov v Gl. Sv. ni odgovorno uredništvo niti upravništvo.

Delavci! Pristopajte k delavskim unijam, kjer se nahajajo v vašem okolišču. Posebno veljaj to rudarjem v Minnesoti in drugod po zapadu, koder ima Western Federation of Miners svoje lokalne unije.

Organizacija je moč, s katero računajo vaši delodajalci.

Listnica upravnštva.

Opozarjamo opetovano svoje cenjene naročnike, ki se preselijo, da nam poleg novega naslova naznani jo tudi stari naslov, kar jih ne stane mnogo truda, nam se pa dolgotrajno zamudno iskanje prihrani.

PRIJETNO ZIMSKO IN POMLADANSKO

vožnjo v Italijo in druge kraje ob adrijskem morju vam prekrihi stari skušena

CUNARD LINE

PREVAŽA LJUDI IN BLAGO ČEZ OCEAN

GIBELALTAR, GENOVA, NAPPEL ITO.

LEPI, VELIKI IN NOVI

PARNIKI NA DVA VIJAKA

"CARPATHIA" 13,600 ton.

"SLAVONIA" 10,600 ton.

"PANNONIA" 10,000 ton.

"ULTONIA" 10,400 ton.

Iz New Yorka odplujejo

NARAVNOST V ITALIJO.

Obrnite se do naših zastopnikov

kateri vam dajo potrebna navedi-

la o cenah in času kedaj parniki

odplujejo.

F. G. WHITING, ravnatelj.

67 Dearborn Str. CHICAGO

ODLOČILNA URA?

-V prilog Jednoti.-

"Vstanite, odločilna ura je prišla..." Hočemo in neti samo dve stranki, "katoško in pa brezverško..." Tako se je pisalo v "Am. Slovencu" ne dolgo tega. In ta dva stavka sta bila ena sama beseda v vseh v "Slovincu" izšlih napadov na S. N. P. J. — in razumeli smo besedo, ne da bi dali usneva našim ustnicam. In čemu tudi! saj je ostala le beseda, ki je bila zapisana izpod peresa neizkušenega naivnega, ki je mogoče ponosen nato, da ima okoli sebe peščico nezavednih ljudi, ki mu prikrajajo vsak čas in povsod.

V naših očeh je to zelo trpeče stanje; toda če človek ni učil družega, potem si pri dobri volji naš človek odtrga nekoliko usmiljenja za take duševne pastirje, ki opravljajo tak posel "v imenu" Krista...

V "Amer. Slovencu", ki hoče veljati kot oficijelno glasilo slov. amer. duhovenstva se je klicalo na hogo, da se določijo dve stranke, kajti ura odločitve je prišla... Tako se je sanjalo A. Sojarju, župniku slov. kat. cerkve v Chicagu, v nedeljo koncem aprila A. D. in v ponedeljek jutro je že napisal "manuscript pro domo" in ga vpsal na ured. oficijelnega glasila slov. amer. duhovnov v Ameriki, ki — mimogrede povedano — izhaja v Jolietu, Ill.

Že ob ustanovitvi jednote se je z enih očesom gledalo iz tega črnodušnega mesteca na novo, "tuje" delo, ki je kazalo živo škodo slov. kat. duhovniškom ozir. rimskemu molohu. Toda takrat niso bili ugodni časi za eksperimente; bali so se namreč, da bi vsak aktiven nastop proti novi svobodomiselni jednoti ne učinkoval nasprotno in bi slov. narod v Ameriki siloma tirali v to "tuje" "podjetje". Zato je kazalo biti opreznim.

Časi pa se spreminjajo — in to vedo tudi v Jolietu — pa je nastalo v S. N. P. J. nekaj "domačega", to se pravi nekaj, za kar bi se imeli tuje, ki nosijo xpk na sebi, najmanj brigati, ker vsak pometaj pred svojim pragom — in vtaknili so svoj nos v tujo stvar.

Po natankdn preračunanju z razmerami v jednoti je prišel konec, no april in Tone Sojar je pod vplivom njegove naivnosti in pritiskom "od zgoraj iz Jolietu" dobil prijetne sanje.

Oficijelno glasilo, ki notorno sprejema vsak sen slov. am. duhovnov — ker tako stoji v predpisih "slov. kat. duh. zveze v Ameriki" — je prinesel vse v originalu. In sedaj je preteklo že nekaj tednov, kar je bilo čitati v "Slovincu", da je ura odločitve prišla, vendar pa ne morda zapopasti, kje bi bilo odločilno mesto za katoliške Slovence in kje za brezverce. Kat. jednote so ekzistirale še pred mesecem aprilom, narodna obstoji pa tudi že 3 leta. Vse to torej nima zmisla, da bi človek iskal terminalno po sorazmernju Sojarjevih sanj — odločilne ure — ne brezvercev, niti katoličanov.

Vse ostane tako, kakor je bilo, le Sojar in njegovi tovariši menda ne bodo tako ostali kakor so... Zelo prijeten položaj bi bil res, da bi bile le dve stranki, toda ali naj to izvede slov. duhovništvo? Kako to, da se baš duhovništvo zanima za dve stranki, ko jim cerkveni predpisi to odločno zabranjujejo? Duhovništvo sploh ne sme dekretirati v dvojni meri; celo pa ne more biti za brezverstvo. Vsa stvar je seveda zavita. Mr. Sojar se je ognil socializmu pa je nadomestil tega z brezverstvom, dasi socializem kot tak nima z brezverstvom ničesar opraviti. Toda čimbolj žgoče sredstvo, tem večji uspeh doseči namen v rahločutni enasi — si mislijo. Če bi se napr. reklo, naj bi bili samo katoliška in pa socialistična stranka, bi to ne rezalo tako v rahločutnost, vkošenjenega miljeja pri prostih lju. deh, kajti tudi priprosti ljudje vedo dandanes, kaj zahteva socializem.

Vsled tega se je moralo zagrabit "za res".

Ampak to je nedopustna taktika, ki jasno govori, koliko leži slov. duhovenstvu v Ameriki na resnici. Hinavščina je, če govori katoliški duhovnik o dveh strankah, ko mu mora biti, ako hoče biti "materi cerkvi" poslušen — klerikalizem vse. Zato odločno obsojamo tak nastop nekaterih gospodov v talarju, povdarjamo, da bodo slov. socialisti v S. N. P. J. in njeni ostali člani sami uredili razmere v jednoti tako, da bodo v soglasju svobodomiselnih načel, ki jih jednota deloma vsebuje.

Črna garda naj reformuje v lastnem taboru!

Odločilna ura še ni prišla!!

Some undesirables — — —

Vsak slovenski delavec mora čitati "Glas Svobode"! Sodrugi, širite ga!

Z delavnost.

Ne moremo si kaj, da ne bi z otožnim zrl o sebo, katera je zapravila svoje zdravje bodisi s prenapornim delom v mladih letih, ali pa z lastno nemarnostjo na stare dni. Taka oseba stoji, kakor ogledalo pred našimi očmi, v katerem moramo pazno gledati o našim lastnem stanju in se prašati, če ni kateri izmed naših udov pregan. Tu je lahko najti, da ubogi želedec največ trpi. Z neprimerno jedjo in prehudu pijačo ga zenemo k prenapornemu delu. V takem slučaju rad odpove delo, in če se zanemari, pride bolezen. Zapomnite si: v dobrem stanju ga lahko ohranite vsikdar, če rabite Trinerjevo zdravilno grenko vino, kakor hitro dobite slab apetit in čutite telesno slabost. To zdravilo bi se moralo rabiti v vseh želečnih, črevesnih in drugih boleznih na prebavih in živcih, ter kot krikrepčilec.

Dobiva se v vseh lekarnah in pri izdelovalcu Josipu Trinerju, 799 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.

Nasizastopniki.

Za Eveleth, Minn.: John Rozanc.
Za Calumet, Mich., in okolico: Leo Junko.
Za Chicago, Ill.: Frank Mladič, 587 So. Centre ave.
Za državo Wyoming: Lorenc Demšar.
Za Conemough, Pa.: J. Briedlj.
Za Johnstown, Pa.: M. Strukelj.
Za Cleveland, O.: A. Kušnik.
Za Colorado: Joe Debeve.
Za Ravensdale, Wash.: C. Ermenc.
Za Roslyn, Wash.: A. Jmaček.
Za Milwaukee, Wisc.: John Kalan.
Za Joliet, Ill.: M. Požek.
Za Steelton, Pa.: Joe Majeslj.
Za Clinton, Ind.: John Kolar.
Za La Salle Ill. in okolico: Valentin Potisek.

Opomba. — Cenjeni rojaki v navedenih krajih se smejo z zaupanjem obrniti na imenovane sodruge-zastopnike, bodisi z naročbo na list ali knjige.

IŠČE SE John Šetina doma iz Ljubljan. Sodi se, da je prišel približno pred enim letom v Ameriko. Zanj bi rada zvedela njegova ravnokar v Ameriko došla sestra. Naslov naj se naznači na upravništvo "Glas Svobode", 669 Loomis st. Chicago, Ill.

Bolečine v hrbtu in nogah

izginejo popolnoma, akoseud parkrat nariba z

Dr. RICHTERJEVIM

SidroPainExpellerjem

Rodbinsko zdravilo, katero se rabi v mnogih deželah proti reumatizmu, sciatici, bolečinam na straneh, neuralgiji, bolečinam v prsih, proti glavo- in zobobolu.

V vseh lekarnah, 25 in 50 centov.

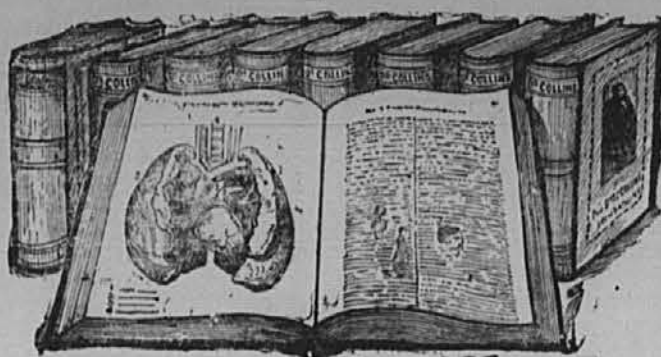
F. AD. RICHTER & Co.

215 Pearl St. New York.

ROJAKI SLOVENCIM

naročajte in čitajte novo obširno knjigo „ZDRAVJE“

Novih
50.000
iztisov.

Se zastoni
razdeli med
SLOVENCE.

KNJIGA „ZDRAVJE“

katera je ravno izšla od slavnega in obče znanega

DR. E. C. COLLINS MEDICAL INSTITUTE

Knjiga je napisana v materinem jeziku ter obsega preko 160 strani z mnogimi slikami v tušu in barvah iz katere zamore vsaki rojak mnogo koristnega posneti, bodisi zdrav ali bolan.

Ona je najzaneslivejši svetovalec za moža in ženo, za deklico in mladeniča.

Iz te knjige bode razvideli, da je Dr. E. C. COLLINS M. I. edini kateremu je natanko znana sestava človeškega telesa, radi tega pozna vsako bolezen ter edini zamore garantirati za popolno ozdravljenje vsake bolezni, bodisi akutne ali zastarele (kronične) kakor tudi vsake tajne spolne bolezni.

Čitajte nekaj najnovejših zahval s katerimi se rojaki zahvaljujejo za nazaž zadobljeno zdravje:

Ozdravljena: belega toka bolečin v maternici, križu in želodcu, neredne stolice in glavobola.

Cenjeni gospod Collins M. I.

Spustovani gospod
Dr. E. C. Collins M. I.

Vam naznanjam, da sem popolnoma ozdravila po Vaših zdravilih, katera ste mi pošiljali. Sedaj ne čutim nobene bolečine več, za kar se Vam srčno (zahvaljujem).

In Vam pošiljam tudi mojo sliko, ako jo hočete dati v Slovenske časopise, ter Vam ostajam do groba hvaležna Vaša

Agnes Gačnik
R. F. D. 1 Johnstown, Pa.

Vam naznanjam da sem popolnoma zdrav in se Vam presrečno zahvalim za Vaša zdravila ki ste mi jih pošiljali in to Vam rečem, da takega zdravnika ga ni, kakor ste Vi in Vaša zdravila so res najboljše, ki so mi pravi fino nucala. Jaz sem si dosti prizadeval pri drugih zdravnikih, pa mi niso nič pomagali. Toraj, kateri ne verjame, naj se do mene obrne in jaz mu bodem natančno pojasnil, da ste vi res en izkušen zdravnik, da tacega nima več svet.

Toraj to pisemce končam ter Vam ostajam hvaležen do hladnega groba

Anton Mihelič

12 E. 39th Str. N. E.
Cleveland, O.

Zatoraj rojaki Slovenci, ako ste bolni ali slabi ter Vam je treba zdravniške pomoči in da ne izdajte zastoni Vaš težko prislužen denar, prašajte nas za svet predno se obrnete na kakega drugega zdravnika ali zdravniški zavod, ali pišite po novo obširno knjigo „ZDRAVJE“, katero dobite zastoni, ako pismu priložite nekoliko znamk za poštino. Pisma naslavljajte na sledeči naslov:

Dr. E. C. COLLINS Medical Institute
140 West 34th Street
New York, N. Y.

Potem smete z mirno dušo biti prepričani v kratkem popolnega ozdravljenja.

Za one, kateri hočejo osebno priti v ta zavod, je isti odprt vsaki dan od 10 dopoludan do 5 popoldan. V torek, sredo, četrtek in petek tudi od 7—8 ure zvečer. Ob nedeljih in praznikih od 10—1 popoldne.

Slovenem in bratom Hrvatom v Chicagi naznanjam, da sem svojo gostilno opremil z modernim kegljiščem in tako svojim cc. gostom pripravil najboljše zabavišče.

Vsem bratskim društvam priporočam tudi moje dvorane za društvene seje, svatbe, zabavne večere itd. — veliko dvorano pa za narodne in ljudske veselice.

Cc. gostom so vedno na razpolago najboljše pijače, unijske smodke in prost prigrizek.

Potujoči rojaki vedno dobro došli! Priporočam se vsem v obilen poset.

Frank Mladič,

587 S. Centre Ave.

Chicago, Ill.

MATIJA KIRAR

GOSTILNICA

v Kenosha, Wis., 432 Middle S

Se priporoča rojakom za obisk. Toči dobro in sveže pivo, naravno vino in pristno žganje. Izvrsne smodke.

TELEFON ŠTEV. 777

P. Schoenhofen Brg. Co's.

Najboljše pivo je

Edelweiss

Se prodaja povsod.

Phone Canal 9 Chicago, Ill.

Nazdar rojaki!

Slovenem in drugim bratom Slovanom priporočava svoj lepo urejeni

Saloon

Točiva vedno sveže pivo in pristne druge pijače. Raznovrstne fine smodke na razpolago.

Za obilen poset se priporočava

brata Košiček

590 S. Centre Ave. Chicago, Ill.

POZOR ROJAKI!

Slika predstavlja uro s zlatour pretegnjeno (Gold filled) in z dvojnimi pokrovom. Size 16

JAMCI SE ZA 20 LET.

Ura ima kolesje najboljših ameriških izdelkov (Elgin, Waltham ali Springfield) ter ima 15 kamnov

Cena je sedaj samo

\$13.00

Za obilno naročbo se priporočam spoštovanjem

Jacob Stonich,

72 E. Madison St.

Chicago, Ill.

ZAKONI O ZDRAJU.

Človeško zdravje je večkrat očitno vsled malenkosti v nepravem stanju. Želodčna nerednost, zamisljenost glavobol, težko prebavljenje, živčne bolezni, nedelavnost jeter in mnoge enake bolezni so kozni za pregreške zoper naučene zakone o zdravju. Kadarkoli zapazite, da vaše zdravje ni redno, ne čakajte da obolite težko. Rabite

Severov Življenski Balzam

Vsak ki to zdravilo poskusi za ozdravljenje ali za preprečenje bolezni, zoper katere je priporočen, prizna, da je tisti rajčič, ki ga je zdravilo rešilo.

**Žolčnatost, Zabasanost, Slaba kri
Kislost v želodcu, Heprebavnost
Glavobol, Trudnost.**

Nadomšča oslABLJENO MOČ starejših ljudi, krepča telceni sestav in daje življenju krepilo in zdravje. Rabite Severov Življenski Balzam.

Kadarooli vam ni kaj prav. "Vas Življenski balzam je v istini izvrstno zdravilo. Moja mlajša sestra trpela je na želodčni bolezni od mladih let. Poskusili smo vsakovrstna zdravila ali vse zaman. Končno smo kupili steklenico Vašega Življenskega balzama, ta jo je ozdravil. Priporočam ga vsem bolnim na želodcu".

Matilda Mamak,
Cyclone, Tex.

"Hotela sem se Vam že večkrat zahvaliti za Vašo dobro zdravilo. Danes to storim in Vam poročam, da je bil posebno Vaš Življenski balzam ki ne je ozdravil. Brez Severovih zdravil ne morem že več biti. Priporočam vsa Vaša zdravila vsaki družini".

Mrs. Marija Moudry,
26 Quarry st.
Allegheny, Pa.

Prodaja se v vseh lekarnah. Zdravniški nasvet pošljemo na zahtevo vsakemu zastoj.

W. F. SEVERA Co. CEDAR RAPIDS IOWA

Jakob Dudenhoefer

VINOTRZEC

339 Grove Street, Milwaukee, Wisconsin.

Priporočam vsem slovenskim salonom svoja izvrstna vina in likerje. Ima v zalogi tudi importirana vina likerje, kakortudi lastnega pridelka.

P. J. DEDRICH je pooblaščen sprejemati naročila in denar.

ATLAS BREWING CO.

sluje na dobrem glasu, kajti ona prideluje najboljše pivo iz českega hmelja in izbranega ječmena.

LAGER MAGNET GRANAT

Razvažajo pivo v steklenicah na vse kraje.

Kadar otvorite gostilno, ne zabi se obrniti do nas, kajti mi te bomo zadovoljili.

Poštnim potom lahko vlagate denar.

Da zamoremo vslužiti tudi zunanjim vlagateljem uvedli smo da vloge sprejemamo poštnim potom. Vi lahko denar na vsaki pošti za nas vložite s pripombo naslova. Vloge sprejemamo od \$1.00 naprej.

Pišite po navodila na

SOUTH CHICAGO SAVINGS BANK

278—92nd Street

Chicago, Ill.

Pozor rojaki!!!

Potujočim rojakom po Zdr. državah, onim v Chicagu in drugim po okolici naznanjam, da točim v svojem novourejenim "saloonu" vedno sveže najfinejše pijače "atlas beer" in vsakovrstna vina. Unijske smodke na razpolago. Vsace-mu v zabavo služi dobro urejeno kegljišče in igralna miza (pool table). Solidna postrežba zagotovljena.

Za obilen obisk se vljudno priporočam.

MOHOR MLADIC
617 S. Centre Ave. blizu 19
ulice CHICAGO, ILL.

VODAK-OVA GOSTILNA

683 Loomis ul. na vogalu 18. Pl.

Ima lepo urejeno za zabave in dvorane za zborovanja.

TELEFON CANAL 7641

Kasparjeva držav- na banka.

623 Blue Island Ave. Chicago, Ill.

plačnje od vlog 1. jan. pa 30 jun. in od 1. jul. pa do 30. dec. po 3 odstotke obresti.

Hranilni predal za \$3. na leto.

Pošilja se denar na vse dele sveta in prodaja se tudi vozne listke (šifkarte).

Denar se posojuje na posestva in zavarovalne police.

RAZNO.

Visoka politika.

Japonski list "Hotishi" piše o zadevi glede nasprotstev, ki so nastala med amer. in japonskim ljudstvom v San Francisku, sledeče:

"Sramotnosti v San Francisku so znatno hujše, kakor so bili napr. umori misijonarjev na Kitajskem, ki so jih provzročili zasebno Kiao-Tschau.

Kdo nam zameri, če varujemo naše nagodbene pravice ter se poslužujemo v to radikalnih sredstev?

Upamo, da bo naš poslanik v Washingtonu vse potrebno ukrenil, da doseže japonsko prebivalstvo v San Francisku svoje zadoščenje.

Neki diplomat je na to dejal:

"Po mojem mnenju je Amerika zadnja dežela, ki ima namen delati Japonski teškoče.

Staro, med obema državama obstoječe prijateljstvo dokazuje sicer, da se v Ameriki ne goji protijaponskega mišljenja, čeravno dogodki v San Francisku dokazujejo nasprotje.

Tako govore diplomati, in vsak komentator je k tako malopomembnim besedam današnjega "diplomatsva" nepotreben.

Črnosuknježi povsod enaki.

"Slov. Narod" se od Sv. Antona v Slov. gorici piše:

12. majnika je bil pri Sv. Trojici zaupni shod. Nevolilec ni bilo dovoljeno udeležiti se shoda, in to je fantke tako razjezilo, da so na cesti napadli antonijeve naprednjake ter je zmerjali. Pri sodnji so bili pa skoraj popolnoma nedolžni. Nobeden skoro ni zakrivil ničesar! Bili so imenitno dogovorjeni, — ali sodnija jln je vendar 50 dni pravično med pet razdelila, tako, da bode zaprt vodja Roškar 14 dni, dva druga pa vsak po 10 dni in dva "tamburaša" kaplanove bande vsak po 8 dni, ker se nista bila do sedaj kaznovana. — Tako se spodobi, za vse enake dolžnosti in pravice.

V Ljubljani

je v ožji volitvi za državnozbornski mandat prodrl liberalec Hribar, župan mesta.

Klerikali so se združili z Nemci, da bi osigurali Kregarju mandat, toda spodletelo jim je.

Zelo čudno je, da so socialisti v metropoli želi tako pičlo.

— V Trstu so izvoljeni štirje socialisti; en Slovenec, — pek po polkicu, in trije Taljani.

Vseh socialističnih poslancev je 84, krščanskih soc. ozir. antisemitov je izvoljenih 63.

Znamenje časa.

"Gorenje" se poroča, da je neki profesor kranjske gimnazije (v Kranju) pri velikonočni procesiji nosil nebo, dijaki so pa zraven svetili. Kakor se čuje, se bo pobožni (binavski) Evgen Jare v Kranju vdinjal za ministranta. Morda pojde že na Telovo za procesijo v lčni beli srajci in rdečem kolarju. Gotovo si s tako uniformo končno vendar pridobi srce kake bogate neveste.

To so idealni ti profesorčki v belih mašnih srajci in rdečih kolarjih.

Denarja v Zjed. državah

ameriških imamo 3½ milijarde tolarjev. Od tega pa je zlata in srebra le za 34 milijarde, ostalo pa je sam popir, ki ima vrednost le do tlej, dokler mu jo priznava država. V Ameriki je vrhu tega 6137 bank, ki imajo ¼ milijarde tolarjev.

Nadalje je 1319 hranilnic in 929 privatnih bankirjev.

Narodnega premoženja (kapitla) imajo Zedin. države 90 milijard, od katerih odpade samo na New York nad 15 (milijard. — Veliko denarja, veliko narodovega bogastva, pa ga vendar narod ne poseduje.

Revolucijsko gibanje v Črni gori.

Iz Črne gore prihajajo nadebudne vesti. Vedno hujši postaja boj med reakcionarno in svobodnoseljno stranko. Sedaj se teh bojov že očitno udeležujeta oba sinova Nikite, Danilo in Mirko, prvi na strani očeta in reakcije, drugi na

strani svobodnomiselnih. Ker je vlada zaprla v Nikšiću tiskarno opozicijske "Narodne misli", je narodna stranka dala tiskati v Dubrovniku (Dalmaciji) 20.000 izvodov manifestov, v katerem se dolži knez Nikola kršenja ustave ter se napada vlada na najbrezobzimejši način. Grozi se ji z maščevanjem naroda. Ko so hoteli tiskovine vtihotapiti v Črnogoro, zaplenila je vlada 15.000 izvodov. Več kompromitiranih oseb je zaprtih.

Vlada je brez moči proti naraščajočemu gibanju. — E pour si mouve...

Danska je država.

v kateri vladajo poljedelci. Ta država je danes ena izmed najbogatejših in najsrečnejših držav v Evropi. Tam se vsak poljedelec nauči najpoprej dobro brati, pisati in računati; potem hodi v poljedelsko šolo in ko tu izvrši svoje nauke, se vrne na svoj dom, da dela na svojem posestvu. Danska ima nebroj kmetijskih šol in vse so dobro urejene in izvrstno preskrbljene. Iz teh šol pride vsako leto nad 3000 izučeni poljedelskih delavcev. Posestva se obdelujejo po pravih umnega gospodarstva. Ti poljedelci so najplivnečše osebe v državi in tvorijo večino v državnem zboru, kjer sklepajo zakone v prid delavstva in poljedelstva.

Nov zakon

proti rabi cigaret je bil vsprejet v zakonodajnem oddelku države Illinois, v Springfieldu. Zakon sam na sebi naj bi bil naperjen napram trstu tobaka, utemeljen pa je bil navidezno tako, kot bi se hotela država zavzeti za ohranitev zdravja nedorasle mladine. Če je utemeljitev zakona v tem oziru odkritosrečna, tedaj si lahko mislino, da hoče država ohraniti zdravo in čvrsto mladino raznim kapitalističnim izsesavcem. — Mnogo več bi bili postavili dajalec države Illinois, lahko storili, če imajo v resnici kak notrajni čut obvarovati mladino čvrsto in zdravo ne da bi začeli pri cigaretah...

ZAHVALA!

Društvo "Naprej" šte. 5 S. N. P. J. v Clevelandu, O., si šteje v prijetno dolžnost, izreči na tem mestu vsem tukajšnjim in vnanjim slovenskim društvom, ostalemu občinstvu, sploh vsace-mu in vsem, ki so na ta ali oni način pripomogli k tako sijajnemu uspehu društvene veselice dne 30. maja 1907 prigradn razvija nove društvene zastave, svojo najiskrenejšo zahvalo.

Sosebno se še zahvaljuje kumici in botru društvene zastave, gospej Nežiki Zaokar in g. Alojziju Recher, družicam vrlim Sokolicam in Slovenskemu Sokolu za darovane prekrasne trakove novi zastavi, dalje društvu "V boj" v Collinwood, O., zastopniku dr. "Jutranja Zarja" iz Glencoe, O., ter zastopniku dr. "Bled" iz So. Loraina, O.

Slednja zunanja društva se niso strasila dolge poti, stroškov in truda, prihitela so v našo sredo, da po kažejo bratsko vzajemnost med društvi S. N. P. J.

Svojo hvaležnost hočemo napram vsem tukajšnjim in zunanjim društvom pri enakih prilikah skazati s častnim zastopstvom.

Fr. Črne, predsednik,
Jos. Kalan, tajnik,
Fr. Korče, zastopnik.

So. Lorain, O., 4. jun.

Čenjeni g. urednik, prosim, da sprejmete sledečih par vrstic v dragi nam list Gl. Sv.

Dne 3. junija je odpotoval po trimesečni bolezni v staro domovino rojak in sobrat Frank Groznik, član društva Bled št. 17 S. N. P. J. Šel bode k svojim starišem v male Duple pri Temečici, Dolenjsko. Ker je pa brat Groznik blaga duša in zvest ud društva Bled, mu vsi sobratje in prijatelji želimo srečno pot in da bi kmalu okrevaj ter se zopet zdrav in vesel vrnil nazaj v novo domovino.

Končno pozdravljam vse cen. sobrate S. N. P. J., tebi pa resnicoljubni Gl. Sv. želim veliko zvestih novih naročnikov.

Frank Vevar,
Box 31, Lorain, O.

Društvene vesti.

Vsem bratom društva "Adrija" št. 3 S. N. P. J., stanujočim v Johnstown, Conemaugh, Franklin, Pa., in ostalim, se ujudno naznanja, da se polnoštevno udeležje redne mesečne seje, ki se bo vršila dne 30. junija t. l. ob 9. uri dopoldne v društveni dvorani. Volili bomo delegata za tretje glavno zborovanje v La Salle, Ill.; poleg tega se bo razpravljalo pri tej seji tudi o drugih važnih društvenih zadevah. Torej, bratje, pridite vsi do zadnjega!

Odslej zanaprej vršile se bodo skozi celo poletje redne mesečne seje vsako zadnjo nedeljo v mesecu nanestot kakor doslej ob 2. pop. — že dopoldne točno ob 9. uri.

Odbor.

Slovenski sodrugi, pozor!

Vabilo na prvi veliki "piknik", katerega skupno priredijo: Slov. nar. podp. društvo "Adrija" št. 3 v Johnstown, Pa., ter slov. mladeniško podp. društvo "Danica" št. 44 S. N. P. J. v Conemaugh, Pa., s sodelovanjem Slov. delav. pevskega društva "Bled" od istotam —

dne 16. junija tl.

na Aaws & Williams-Grove nad Coopersdale v prid društvenim blagajnam imenovanih društev in v prid Obrambnemu skladu.

Začetek točno ob 1. uri popoldne.

Ker je omenjeni piknik ali zabavi izlet prvi v letošnji sezoni, se kar najljubše vabijo vsi bratje Slovenci in Slovenke iz okolice, kakor tudi vsa bratska nam društva tu v bližini, da nas v obilnem številu posetijo. Komur je za pošteno zabavo in razvedrilo; komur je za milodoneče glasove naših vrlih pevcev, za godbo in za ples, — ta bo prišel v našo sredo in preživel par uric v veseli družbi svojih rojakov.

Program krasnih slovenskih kitic je jako bogat. In nobenemu ne bo žal, da se je te zabave udeležil ter vsaj začasno pozabil na svoje križe in težave.

Vstopnina za gospode \$1 — gospe prosta.

Pivo prosto! — Za dober prigrizek bo vsestransko skrbnjeno (domače pečeni janc! Sandwich! Popp! izvrstne smodke!).

K obilni udeležbi vabi kar najljubše.

Pripravljalni odbor.

NB. Vzemite Coopersdale-karo, pelji se do konca proge, t. j. v "Loop"; tam vidite letake oziroma kaziopote, — in v treh minutah si na prostoru.

V slučaju deževnega vremena se odloži izlet na prihodnjo nedeljo t. j. na 23. junija, z istim programom.

VABILO

na veselico, katero priredi društvo "Zvestoba" št. 35 S. N. P. J. v Chicopee, Kans.,

dne 23. junija tl.

v dvorani g. Andreja Haferja.

Začetek točno ob 1. uri popoldne.

Uljudno se vabijo rojaki in rojakinje, da se te veselice z ozirom na dobrotvorni namen (v korist podpornega društva) v čim največjem številu udeležijo.

Vstopnina 25c za osebo; gospe in otroci prosti.

Za izvrstno godbo in prost prigrizek je poskrbljeno.

Odbor.

Naznanilo.

Opozarjam vse članke društva "Danica" št. 44 S. N. P. J. v Conemaugh, Pa., zlasti društvenike izven Conemaugh stanujoče, da se v polnem številu udeležijo prihodnje seje, katere bo dne 23. junija tl. Na dnevnem redu je kot najvažnejša točka izvolitev delegata za konvencijo Narodne Jednote, vršečo se prve dni meseca septembra v La Salle, Ill. Potrebno je torej, da se vsako udeleži društvene seje, da pozneje ne bo kakih pritožb.

Martin Černetič, tajnik.

ROJAKI OBRNITE SE Z ZAUPANJEM NA NAS!

Ako mi naznanjamo po časopisih, da smo zmožni ozdraviti vse tajne bolezni mož in žensk, storimo to le zato in edino s tem namenom, da one osebe, ki imajo bolezen, katero mi z največjo izurjenostjo in spretnostjo ozdravimo, lahko vedo kam naj gredo, da bodo ozdravile. Mi vabimo rojake k nam, in resno želimo pomagati našim bolnim rojakom. Že nad 25 let smo zdravili vse tajne bolezni mož. Celo življenje smo zdravili bolezni in lahko s ponosom rečemo, da ni bolezni, da bi jo mi ne ozdravili. Mi trdimo, da lahko ozdravimo vse tajne bolezni mož in žensk, kajti to so edine bolezni, katere mi zdravimo.

Naš zavod je najstarejši kar jih je v Zdr. državah. Mi smo dovršili višje šole v Evropi in pride mo iz Vaših krajev. Torej rojaki, ako imate kako bolezen izmed onih katere so imenovane spodaj, ne pomišljajte niti trenutek, temveč obrnite se takoj do nas, in razložite nam v vašem materinem jeziku svoje bolečine in nadloge. Mi vam bomo pomagali v najkrajšem času. Bodite previdni! Oglasite se pri nas, predno se obrnete do kakega drugega zdravnika.

Zastrupljenje krvi, krč, božjastnost, slaboumnost, zguba moških moči, vse bolezni v želodcu in na jetrih, bolezni v hrbtu in sploh vse tajne bolezni pri moških in ženskah. Preiščemo zastoj in damo tudi nasvete brezplačno.

Uradne ure od 9—5 ob delavnikih, 7—9 zvečer vsak dan. Ob nedeljah od 10—2.

BERLIN MEDICAL INSTITUTE.

DR. DRILL, slovenski zdravnik, s katerim se lahko pogovorite.

703 Penn Ave., 2 nadstropje, Pittsburgh, Pa.

Ako se ne morete oglašiti osebno pri nas, pišite nam. Mi vas tudi lahko pismeno ozdravimo. Opišite vaše bolezni v vašem materinem jeziku; pristavite tudi, kako dolgo ste bolni in koliko ste stari ter naredite pismu naslov:

BERLIN MEDICAL INSTITUTE.

703 Penn Ave. Pittsburgh, Pa.

Emil Bachman,

580 S. Centre Ave., Chicago.

Izdeluje društvene znake, gumbe, zastave in drugo potrebščino.

MODERNI FOTOGRAFIČNI ATELJEJE

L. Hagendorff.

Vogal Reed in Oregon ul. V MILWAUKEE, WIS.

Znižane cene za poročne slike.

Dvorana za društvene seje in veselice. Popotniki dobro došli. Postrežba s stanovanjem in hrano.

24 Union Street.

KENOSHA, WISC.

POZOR ROJAKI!

Podpisani naznanjam rojakom v La Salle in okolici, da izdelujem vse vrste moške in ženske obleke najmodernejšem okusu.

Za obila naročila se najtopleje priporočam

VIKTOR VOLK krojač,

838 - 17th ST. LA SALLE, ILL.

Ali se boš ženil to spomlad?

Če bo tako, potem si boš gotovo omislil enitvanjsko sliko in sicer dobro sliko, ki mora vedno, ohraniti svoj prvotni značaj.

To ti točno solidno in reno naredi.

Wilke

Izkušen fotograf

391—393 Blue Island Ave. vogal 14. Place. CHICAGO, ILL.

ESTABLISH 1883

PHONE CANAL 287

Ako hočete prihraniti nekaj dolarjev, kupite peč in pohištvo pri

NAS

Jas. Vasumpaur,

na voglu 18 in Paulina ul. Chicago, Ill.

ZADOVOLJSTVO V ŽIVLJENJU

se uživa, ako sta mož in žena popolnoma zdrava. Osebe, ki so težko bolne na želodcu ali jetrah, so vedno omerne, nezadovoljne in sitne. Naobratno so pa osebe, kojih želodec redno prebavlja zavžito hrano, odločne, vesele in polne življenja. Vsekako pa ima lahko vsak človek zdrav želodec, ki redno prebavlja, ako le rabi

Trinerjevo zdravilno grenko vino,

ki pospešuje slast do ede in prebavnost. Ali veste, da pomeni trdno zdravje, ako se dobro prebavljena hrana spremeni v telesu v čisto kri, ki je glavni pogoj življenja.

Naročila za ta pripomoček so tako ogromna, da so pričeli to izvrstno sredstvo kar na debelo ponarejati, da bi varali ljudstvo. Ali naši čitatelji vedo, da je edino pristno

Trinerjevo zdravilno, grenko vino

najboljše domače zdravilo in namizno vino na svetu.

Dober tek. Izborno prebavljanje. Trdno zdravje.

Močni živci. Močne mišice. Dolgo življenje.

To je zdravilo, kakeršnemu ni para na svetu. Ako je rabite, odzimate mnogo bolezni od sebe. Rabite je, da vam bodo boljše dišale jedi, kot krepčalo in čistilca krvi, branite bolezni.

POZOR! Kedarkoli rabite Trinerjevo zdravilno grenko vino kot lek, tedaj ne smete uživati drugih opojnih in slabih pijač.

V LEKARNAH

V DOBRIH GOSTILNAH

Jože Triner

799 So. Ashland Ave.,

CHICAGO, ILLINOIS.

Mi jamčimo za pristnost in polno moč naslednjih specialitet:

Trinerjev brinovec, slivovka, tropinjevec, konjak.